Cement concreting the Bazaar Road of Arsikere.

Q.—651. Sri K. PANCHAKSHARIAH (Arsikere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) (i) the amount of the estimate for cement concreting the bazaar road of Arsikere ; (ii) rate at which the work is undertaken; (iii) when the estimate was prepared ; (iv) whether the P.W.D. had been requested to take up this work ; (v) whether the P.W.D. have agreed ;

(*b*) (i) when the contract was given for this work ; (ii) whether tenders were called ; (iii) if not, the basis on which and the rate at which this was given ;

(*c*) whether the Municipality had deposited the amount of the estimate with the P.W D. even before the commencement of the work ; if not, the amount that had been deposited ;

(*d*) whether the necessary administrative and technical sanction for this work has been obtained ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) (i) Rs. 14,400.
(ii) At sanctioned rates.
(iii) In December 1953.
(iv) Yes.
(v) Yes.

(*b*) (i) January 1954.
(ii) No.
(iii) At sanctioned rates.

(*c*) Rs. 7,080 about 5 to 6 years back and Rs. 2,500 subsequently.

(*d*) Yes.

BUDGET FOR 1955-56—DEMANDS FOR GRANTS

Mr. SPEAKER.— Now, we have 5 Demands today ; three of them relate to Industries and Sericulture and two of them relate to Road Transport. Therefore, I want the opinion of the House whether we can allot the whole day for Industries or apportion the time between Road Transport and Industries. Many members came and requested me to allot some time also for the Road Transport; therefore I am requesting the House to give its opinion in this matter.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—One hour for Road Transport and the rest for Industries may be devoted. . .

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ—ಹೊಸನಗರ).—Road Transport ವಿಷಯವನ್ನೂ ಕೂಡ Industries ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ General Discussionಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆಗ Sericulture, Industries, Road Transport—ಮೂರರ ಮೇಲೆಯೂ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—Those are two different items. Therefore we may allot some time to Road Transport also.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಣಿಗಲ್)—ಹೌದು; ಎರಡನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ club ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—I quite agree with the Hon'ble Member. Road Transport is quite different from Industries. Can I allot one hour for Road Transport and the rest for Industries ?

MEMBERS.—Yes.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—I request you to kindly let me know now alone the time that will be allotted for replies so that I may adjust accordingly. To reply to the debate on both the demands, one hour may not be sufficient.

Mr. SPEAKER.—I want to bring to the notice of the Hon'ble Members that to-day at 5 o'clock all the demands have to be closed. Therefore no extra time will be given. What is the time required by the Hon'ble Minister to reply ?

Sri J. MOHAMED IMAM.—I find, Sir, from the proceedings, the Ministers have been taking usually very long time to reply—sometimes they take one hour. I suggest about 20 minutes may be allowed to the Minister to reply.

Mr. SPEAKER.—Sometimes what happens is this : unless the Ministers effectively reply to the criticisms or statements made by the members, some of them go unanswered. It may create a misapprehension in the minds of the public if the points raised are not replied effectively. Therefore I want the Government to give effective replies to the statements made by the members.

Sri J. MOHAMED IMAM.—It all depends upon the manner in which they reply.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yesterday one member took two hours. How can we reply within 20 minutes ?

Mr. SPEAKER.—So, shall I allot half an hour for the reply in respect of Industries ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I want 40 minutes for Industries and 20 minutes for Road Transport, Sir.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Leader of the House).—There are two aspects; one is, members should also feel satisfied that Government have met the points that they have raised ; and secondly, the criticisms that are made on the floor of this House, if they go unanswered, as you said, would create a wrong impression in the country. Therefore, it is impossible to restrict the time to be allotted to the Minister. All that can be done is, you may allot time for members and at a certain stage the discussion should be closed and the Government may be allowed to reply.

DEMAND No. 26.- INDUSTRIES AND SUPPLIES.

43. Industries and Supplies (except Sericulture).

Mr. SPEAKER.—Now I will move the Demand No. 26.

The motion moved :

> "That a sum not exceeding Rs. 6,58,71,800 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956 in respect of Industries and Supplies except Sericulture."

Hon'ble Members can speak on all the three demands, that is, Demands Nos. 26, 27 and 41. I may remind them in view of restricted time to-day, I cannot extend the debate even one minute after 5 o'clock. I request the Hon'ble Members to cut short their speeches.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—Some upper-limit will have to be fixed in the case of Opposition. In the case of others some time-limit has to be fixed. Otherwise what happens is: one or two members will take all the time and the rest of us will have to go home without speaking.

Mr. SPEAKER.—To-day I will allot not more than 5 minutes because I see a large number of Members want to speak.

Sri J. MOHAMED IMAM.—We can continue till 3 o'clock. We have got 120 minutes. We can allow 12 members to speak at the rate of 10 minutes each.

Mr. SPEAKER.— At that rate, how many members can speak ?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Five minutes will be quite all right, Sir. It would be a different thing if the leader of the Opposition is given a little concession. As regards others, it is better to give 5 minutes each.

Mr. SPEAKER.—That is correct.

*Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—Sir, I oppose the Demand. The Sericulture Industry is an important cottage industry in Mysore State. Mysore has progressed very much in Sericulture. Prior to 1875, India was an exporting country, but today it is an importing country. We produce a quantity that falls short of our requirements. That is our position after nearly 80 years Sericulture Industry as applied to T.-Narasipur Taluk is quite different from the rest of India. In T.-Narasipur Taluk 7 factories have been established. A joint stock company called the Silk Filature, Ltd., T.-Narasipur, has developed not because it was wanted but because the Government of India and the Government of Mysore have had to expand it because the Government of India wanted it to be done because the United Kingdom wanted the manufacture of parachute silk and therefore the expansion was there. Whatever may be the cause, anyway the silk industry has developed very well in T.-Narasipur Taluk. The T.-Narasipur Silk Filature, Ltd. employs 1,000 workers as was disclosed by the Hon'ble the Minister and

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

the Government Silk Filature, Kanakapura employs a fairly large number. For the last four years, the Kanakapura Silk Filature has lost nearly 5·6 lakhs of rupees; while in the said period the T.-Narasipur Silk Filature has lost not more than 1·88 lakhs. In this period, T. Narasipur has produced much more than what the Kanakapura Silk Filature has produced. The disease, as stated by the Hon'ble the Minister, may not be there. Taking that factor in view, it is not a sick industry; it is a live industry. The Government of Mysore have expanded their Bhadravati Works and other industrial concerns and this industry is surviving mainly on the aid received by the Government a..d the Government have attached certain conditions. The conditions are: that the management should be handed over to the directorate. The Government adviser is in charge of that industry. If this industry is a sick industry, as considered by the Minister, it is not because of the unwillingness on the part of the workers and the company; it is because of the shortage in the working capital. I place before the Minister the feeling of a large number of people who are depending on that industry; he can kindly extend the same hand of co-operation or aid to this factory too. By closure of this factory, not only the thousand people will be thrown out of employment but 55 families of T.-Narasipur Taluk would be affected.

Sir, out of 1·1 lakhs acreage under mulberry nearly 80,000 acres have been brought under cultivation in T.-Narasipur Taluk. I think the Hon'ble the Minister will kindly see the force of my argument if I say that this industry plays a vital role in T.-Narasipur Taluk; whatever may be the mistakes or omissions of the Joint Stock Company, it should not reflect on the life of the people. I regret very much for the replies given by the Hon'ble the Minister when he said that he sympathised with the case of those thousand people who would be thrown out of employment. Is it the policy that the popular Government should adopt, Sir? It may be true that the working of the industry by a private company might result in throwing out those people. But I appeal to Government in the interest of those people and it is the duty of the Government to give them some protection. That is my prayer. We are planning in the First Year Plan and in the Second Five-Year Plan for more employment. But here is a case of the employed being thrown out of employment and the Government are saying that they have nothing to do with the plight of those people. I hope, Sir, that the Government will certainly come to the rescue of these people.

Secondly, Sir, in reply to the question, the Government were pleased to say that the Central organisation for the marketing of silk would be tapped. The Government of India have given certain grants to that institution and I do no know when th..t institution will come into being. I do not know whether it has been established so far. The worst thing the Sericulture industry has experienced tod y in T.-Narasipur is the instability in prices. The raiyat has to market it by bringing it to Bangalore. In Bangalore, marketing is in the hands of private people who quote their own rates. The purchaser has no control over the silk he purchases. Sir, so far as this Silk Filatures, Ltd., is concerned, at the time of taking over from the Joint Stock Company, the Government nominated a directorate. Even now it is not too late; it is not a sick institution; Government can certainly pull u, a particular director and see that the work is continued without stop.

Next I would deal about the establishment of a Sugar Factory at Bannur. Bannur is having nearly 1' ,000 acres of wet land. Majority of the people raise sugarcane crop in that area. They find it hard to market the crop. The price of jaggery is going down. Just to safeguard their interest, I request the Government to give encouragement for starting of a Co-operative Sugar Factory at Bannur.

Sir, very recently the distribution of cement has been controlled. In Mysore, for building purposes the quantity of cement has been raised to ten times.

The applications are received for ten times the fixed quantity. It has become very hard to get the cement and I am told that cement is available in the factory, but they are suffering from shortage of waggons. I request the Government at least to take such of those actions as are necessary to ease the situation.

In industrial concerns there seems to be a defect in taking stocks. The stocks that are being displayed in the balance sheet do not seem to reveal the real worth. The Auditor General in the Appropriation Accounts,1951-52 and the Audit Report of 1953, has made the following observations, on page 155 :

> " The system of stock taking at the close of each year and the valuation of closing stock at the lesser of the cost or market price was not followed in most of the concerns. The value of the closing stock shown in the *pro forma* account of such concerns represented the balance in the General Ledger without reference to the details of stock items actually held at the close of the year and their value at the lesser of the cost or market price."

I would like to know whether a different procedure has been established or has been introduced in these industrial concerns. If not, it is very necessary that we should examine this issue and change the system. The Minister was pleased to say that he would go to any extent in running factories where there are meant solely for the good of the people. When he said this, I drew his attention to the loss in the Kankanhalli Filatures. He may view the position of the Silk Filatures, Ltd., T.-Narasipur the same way and take it over to Government and see that the interests of the people are safeguarded. Many of the industrial concerns managed by the Government are not in a position to market the goods that they are manufacturing. Large stocks are held in the Stores. Yesterday, I placed before the Government the position in the Government Silk Weaving Factory. The statements given in the Audit Report go to show that such large stocks are built up in almost every concern. In Industrial works, there is stock to the extent of nearly rupees one crore. Such huge stocks are built up by these concerns because they are unable to sell all the products or some restrictions are imposed. So it restricts the fluid resources of the State. In the Iron and Steel Works, Mysore Silk Filatures, Sandal Oil Factory, etc., large stocks are held. There is every danger in holding such large stocks. It is possible that the price may go down. In that case, the Government will susta n very heavy loss. If there is rise in price, certainly they could make profit, but the holding of stock must e under control. Certain amount of stock must be held. That is true, but it must be limited. It is best that we organise the net work of marketing throughout India. I do not think we are doing it in an organised way. I therefore urge that such marketing is done. Much has been said about the agency of the Sandal Oil Factory in the Upper House last year. Sri Gopalakrishna Setti had said about it. The Hon'ble the Minister replied to it. We are paying so much of commission to so many agents throughout India. I think it will not cost us too much if we organise sales depots in most of the important cities in India and also in some of the most important parts outside India. I, therefore, submit that the industrial concerns of the State should be run on business lines. The system of accounting that we have today does not give us a correct picture of the working of the industrial concerns as it stands, say in the year 1953-54 or 1954-55. The Audit Report gives accounts of the 1951-52 period. It would be absurd on our part to speak on the report of 1951-52. Previously, prior to the integration, the Budget used to take the net receipt from the working of these industrial concerns. The Budget also used to give a comparative view about the working of these concerns. We are under a handicap. We have no report about the working of these institutions barring the recent review of the industrial concerns supplied by the

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

Government of Mysore. I want to impress on the Government whether it would be possible for them to revert to the original method of giving us a report on the working of the industrial concerns along with the Budget so that we could have a correct picture of the closing and opening stocks or the profit and loss accounts of the concerns.

Lastly, about the Finance Corporation which is to be constituted. I want to know whether the Government has taken any action towards that. A detailed note on the position of the State in respect of the Finance Corporation would go a long way to supply finance to so many industries of the State. Thank you.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾಧವಾಚಾರ್ (ಭದ್ರಾವತಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಾಮಾನು ಸರಬರಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮನವಿಯನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ನಾನು ಈ ಮನವಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಎರಡು ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆನು. ಅವುಗಳು ಈಗ ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಲ್ಲತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳೇನಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತ್ರೈಪಕ್ಷದ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಒಂದು ಶಾಂತಿಯುತವಾದ ವಾತಾವರಣವು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನೀಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸತಕ್ಕಂಥ ತೊಂದರೆ ಮತ್ತು ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸಲು ಕೆಲವು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಈ ದಿವಸ ಇವರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಾವಿಡೆಂಟ್ ಫಂಡ್, ಗ್ರಾಚ್ಯುಯಿಟಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಯಾವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಲ ತರಲು ಯಾವ ಮಾರ್ಗಗಳೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ ಆಯಾ ಊರುಗಳಲ್ಲೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಾರ್ವಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಠಾಣರಲ್ಲಿ ಇವರು ಹೋಗಿ ಸಾಲ ತಂದು ವಿಪರೀತ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಗೀಡಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಅವರಿಗೆ ಈ ಬಡಪಾಯಿಗಳು ಅಗಾಧವಾದಂಥ ಬಡ್ಡಿ ತೆರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಅಗಾಧವಾದ ಬಡ್ಡಿ ತೆತ್ತೂ ತೆತ್ತೂ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬೋನಸ್ ಡಿವಿಡೆಂಡ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ದಿವಸ ತಾವು ಬಂದು ನೋಡಬಹುದು. ಆ ದಿವಸ ಆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಆ ಮಾರ್ವಾಡಿಗಳ ಮತ್ತು ಪಠಾಣರ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳು ಇಡೀ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಬಹುದು. ಇದನ್ನು ತಾವು ಸರ್‌ಪ್ರೈಜಾಗಿ ಬಂದು ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಚೆಕ್‌ಮಾಡಿ ನೋಡಬಹುದು. ಆಗ ತಮಗೆ ಈ ದಿವಸ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈಗ ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಡಿವಿಡೆಂಡ್, ಬೋನಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಮೊಬಲಗಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊಂಚ ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟು—ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಹಾಕಿ ಒಂದೊಂದು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಒದಗಬಹುದಾದಂಥ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ತೀರ ಅಗತ್ಯವಾದದ್ದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಒಂದನೆಯದು.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ದೈವದತ್ತವಾದಂಥ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯಗಳೇನಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೆಡದಂತೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂಬುದು ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಭದ್ರಾವತಿ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾನದಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟ್ ಮಿಲ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಮೆಷಿನರಿಗಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಕೆಟ್ಟ ನೀರೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆ ನದಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಆ ನದಿಯ ನೀರೆಲ್ಲಾ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತುಂಬ ಕೆಡುಕುಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ನದಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ಜಲಚರಗಳೂ ಕೂಡ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಟ್ಟಿರುವುದು ಒಂದು ಕಡೆಗಿರಲಿ, ಭದ್ರಾವತಿಯಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಈ ನದಿ ಹರಿಯುವಂಥ 25-30 ಮೈಲಿಗಳವರೆಗೂ ಆ ನದಿಯ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಗ್ರಾಮಗಳ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಸಹ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿ ಅವರಿಂದ ತುಂಬ ದೂರುಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. 25-30 ಮೈಲಿಗಳವರೆಗೂ ಜನಗಳು ಯಾರೂ ಈ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಪೌರ ಸಭೆಯವರಿಗೆ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ದೂರುಗಳು ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಬರುತ್ತಲೇ ಇವೆ ಆದರೆ ಈಗೇನೋ ಆ ಪೌರ ಸಭೆಯವರು ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರಂತೆ. ಉತ್ತರ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೀಗೆ ಅಪಾಯ ಸಂಭವಿಸಿದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನತನಕ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನೇ ಮುಚ್ಚಿಸಿಬಿಡುವಂತೆ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಪನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನರಿನ್ನೂ ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಮನಸು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಏನೇ ಆಗಲಿ ಹೀಗೆ ಹಾಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಆತುರದಲ್ಲಿ ದೈವದತ್ತವಾದಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೇನಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅವುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿ ಅಡಚಣೆಯೂ ಬಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ತೀವ್ರ ಗಮನವನ್ನು ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು

ನಾನು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ವಿಜ್ಞಾನ ಯುಗ. ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಾಬಿನ ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ವಹಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಈ ದಿವಸ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಂಥ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ಮತ್ತು ನೌಕರರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನಾಗಲಿ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಾರಿಗೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಹೀಗೆ ದಕ್ಷತೆಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಕೊಡದೆಹೋದರೆ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಂತೇ ಹೋಗುತ್ತವೆಂದೇನೂ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವುಗಳು ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕುಂದಕ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆ ಕೆಟ್ಟ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ನದಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಆ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವಂಥ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭನಾಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೈದ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ವೈದ್ಯರೂ ಬಂದು ಆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೆ ತಮ್ಮ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು, ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ, ನೌಕರರಿಗೆ ಬಡತಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು ನಮಗೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನುವಂಥ ಒಂದು ಮನೋಭಾವ ಆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಬಾರದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂಥ 3-4 ಜನ ದಕ್ಷರು ಇಲ್ಲಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಅವರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಸಹ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ದಕ್ಷತೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟೊಂದು ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಉದಾಸೀನತೆಯಿಂದ ಇರಬಾರದು. ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಡತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Mr. Speaker, the emphasis in the Second Five-Year Plan is on industrial development and on maximum production and towards the same the Government is going to spend crores of rupees. It is gratifying to see that the Government at long last has taken the right decision and it is only hoped that they will go in the right direction. They have also declared that in doing so they will have no clash with the private sector. Nay, they are even prepared to give the private sector all encouragement and assistance. This is the best thing that they could do because, after all, when industries thrive and flourish, whether by private sector or public sector, the good of the country is the only goal. (Interruption). Unfortunately in five minutes I cannot speak much, but I must say that for the last three years I have been criticising the Government in giving the Director of Industries heavy burden of work with the result of fall in efficiency. At last the Minister for Industries has realised this, and now we have three Directors of Industries with three different spheres of work. I must congratulate the Government on that. The good results of these arrangements are already being seen and felt and I am sure in the years to come the results will be far more convincing. But in this connection, Sri Madhavachar has raised a very pertinent point which I wanted to mention. We must take care to see that the personnel we have not only in the managerial posts but also in the various establishments are kept happy.

1-30 P.M.

As he pointed out, our main difficulty is that trained technicians are leaving our country for better prospects. The reasons for this are not only smaller emoluments but other factors also and I shall be very grateful to the Government if they will give this matter their immediate and earnest consideration, so that in future at least Mysoreans, young men trained with Mysore money, are allowed, nay, forced to remain in the country doing for the country their maximum good. My friend Sri Srinivasa Iyengar talked of Sales Organisation, and said that the present system is not satisfactory and that we must open depots all over the country in the whole of India. I beg to point out that this is a most unfortunate and unsound advice. Each concern has its own sales agencies today and the agencies, I

(SRI V. M. MASCARENHAS.)
must say, are working quite satisfactorily.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—They must all be amalgamated into one.

Sri V. M. MASCARENHAS.—You cannot do it. A man who sells soap is quite different from the man who sells iron. A man who sells iron cannot certainly sell soap. The two are different trades. Therefore, I say that the suggestion is not very wise in my opinion. The rates of commission that we give are very reasonable and the volume of business is gradually going up and I personally feel that this system should be continued for some years to come. Regarding sandalwood oil, after all, the sale in this country is negligible, and most of our oil is sold in foreign countries and we have our sale agent in London. As such the sale of sandalwood oil in this country is not a problem at all.

I have only one more thing to say. Sir, during the Second Five-Year Plan, the Government must bestow enough care and attention to see that every pie they spend on industrial development, whether it be in their own sphere or whether they give aids or loans to other concerns, is well utilised and returns from those industries are guaranteed. Grant of indiscriminate loans, as in the past, should be carefully avoided and even where the Government start concerns, let them take all possible care to see that when those industries produce goods, there is a market for the goods that they produce and they can sell them competitively and also in every case profits are invariably the result.

*ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ (ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ-ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ).—ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಸುಮಾರು 5 ವರ್ಷ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ರಕ್ಷಣೆಇದೆ. ಆದರೂಕೂಡ ಯಾವರೀತಿ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯಬೇಕೋ, ಆ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತಾಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ದಿನವೂಕೂಡ ದರಗಳು ಏರುಪೇರು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಕೆಲವುಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವಂತ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದೂ ಒಂದು ಕಾರಣ. ಏರುಪೇರುಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕೋಸ್ಕರ Central Silk Boardನವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಂಚರಿಸಿ ಏನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತೂ ಕೂಡ ದರಗಳ ಏರುಪೇರುಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರೇಷ್ಮೆ ಕೊಳ್ಳುವವರು ಇಲ್ಲದೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಹೀಗೆ ರೈತರು ಬೆಳೆದ ರೇಷ್ಮೆಗೂಡುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಏನುಕಾರಣವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿ ಈಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗತಕ್ಕಂಥ ರೇಷ್ಮೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನಭಾಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು Central Silk Board ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಿಲ್ಕ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಮಾತುಕೂಡ Silk Board ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ Silk Board ನವರು ಅಂಗೀಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಿಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಮಾತು ನಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ವರ್ಷೇವರ್ಷೇ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವೆಚ್ಚವಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೇವಲ ಶೇಕಡ 25ರಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತಾಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಕೆಲಸವೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣದ ಶೇಕಡ 45 ರಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗದೆ ಉಳಿದುಹೋಗುತ್ತದೆ. 1951-52 ರಲ್ಲಿ ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರೆಯುವುದು ತಡವಾದುದರಿಂದಲೂ Public Works ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ತಡವಾದುದರಿಂದಲೂ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ Public Works ಇಲಾಖೆಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ Buildings ಕಟ್ಟಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಾರಿ 32 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ನಾನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಕಳೆದ 2-3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಹಾಗಾಗಿ ಪುನಃ ನಿರಾಶೆ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಏನುಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ.

Rural Industrialisation ಸ್ಕೀಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 3–4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಸಾವಿರ ಉದ್ಯಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ನಾನು ನೋಡತಕ್ಕಂಥದರಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಕಾಣುತ್ತಾಇಲ್ಲ. Rural Industrialisation Schemeನಿಂದ ಆಗುವ ಒಂದೇ ಉಪಯೋಗ ಎಂದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಾಲಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಈಗ ಸುಮಾರು 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ವೆಚ್ಚವಾಗಿ ನಿಜವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಸೂ ಸರಿಯಾಗಿ ವೆಚ್ಚವಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕ್ಷಾಮ ವಿದ್ದು ನೀರಾವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯೂಕೂಡ ಈರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಕೋಲಾರದ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಇದೆ. ನಾನು ನೋಡಿರುವಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ರೈತರು ಬೆಳೆ ಆಗದೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ನಷ್ಟಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಇರುವ ನೀರನ್ನು ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಿಪ್ಪನೇರಳೆ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ತಾನೇತಾನಾಗಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. Rural Industrialisation Schemeಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈರೀತಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಇಲ್ಲದೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಈರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಾವೂ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಪ್ಪನೇರಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಾದರೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ (ಮಳವಳ್ಳಿ-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇವೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ Budgetನಲ್ಲಿ allot ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಮೊಬಲಗಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ Industriesಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ದುಡ್ಡು ಎರಡನೆಯದಾಗಿರುತ್ತದೆ. 6,70,00,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಾವು allot ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ. ಆರು ಕೋಟಿ 70 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ Village Industries ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ Villageನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗತಕ್ಕಂಥ finished goodsಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ದಾರಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆಯೋ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಾಪೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬಮನುಷ್ಯ? ಎಷ್ಟು ಚಾಪೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಒಂದು ಚಾಪೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೆ 10-15 ವರ್ಷಗಳ ಬರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಚಾಪೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಹಾಸನದ Implements Factoryಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೂ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಬಣ್ಣದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೂ ಮಾರಿ ದಿನವೂ ಎಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬಹುದು? ಇಂತಹ ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ Income ತರದೆ ರೈತನಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಯಪಾಡಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ intellectual honesty ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ self-sufficiency ಆಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಂಥ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು, ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಕೆಲವು experts ಕಳುಹಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರು ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡಿ ಬರಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದು ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಜಪಾನ್‌ನಲ್ಲಿ Rural Industries ಹೇಗಿವೆಯೆಂದರೆ ಬೈಸಿಕಲ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಂದು ಕಡೆ handles ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಚಕ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇದೂ ಒಂದು home industries ಯಂತೆ ನಡೆದು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು Central Storesಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಆಮೇಲೆ ಆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಟೋರ್ಸಿನವರು ಹೊರದೇಶದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅವರೊಡನೆ compete ಮಾಡುವ ರೀತಿ ದೇಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು develop ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ನಾವು ಏನೋ Budget Session ಬರುತ್ತದೆ, ಆಗ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇನೂ ತೃಪ್ತಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆತರಲು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂದೇಹವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಾವು effect ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರ್ವೆಮಾಡಿ, ಯಾವರೀತಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.)
ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊಡ ತಕ್ಕಂಥ ದುಡ್ಡು waste ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವು ದಾದರೆ, ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು 'ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿ ಸೆಂಟರಿನಲ್ಲೂ ಬೈಸಿಕಲ್ ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ Correspondence ನಡೆಸು ತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡು ತ್ತೇವೆ' ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಾದುವು. ಇವೊತ್ತು ನೋಡಿದರೆ ಆ Smithy Centre ಮುಚ್ಚುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ಈಗ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವಹಾಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಳವಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದುಕಾಲು, ರಾಮನಗರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಲು ಇಟ್ಟರೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ರೂರಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ encourage ಮಾಡದೆ, ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ.

ಅಲ್ಲದೆ ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪೆನಿಯೊಂದನ್ನು ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬೇಸಿಸ್‌ಮೇಲೆ start ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟರವರು ಕೊಟ್ಟಿ ದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಒಂದು ಆಶೋತ್ತರ ವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಹೀಗೆಯೇ ಆಶೋತ್ತರಗಳಾಗು ತ್ತಿರುತ್ತವೆ, ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗು ತ್ತದೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕೆಂದು instructions ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು ಅದನ್ನೂ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಪಾಂಡವಪುರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ !

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಮಳವಳ್ಳಿಯೇ ಬೇರೆ, ಪಾಂಡವಪುರವೇ ಬೇರೆ. ಆಮೇಲೆ, ರೇಷ್ಮೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಗೂಡು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಸಾರಿಯೂ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ದಳ್ಳಾಳಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಪರಿ ಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಮಳವಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೆರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಸ್ಕೂಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅನಾ ನುಕೂಲಗಳಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದೆ. ತಾವು ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ನನಗೂ ಬೇಸರವಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳುವುದನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾ ರಿಕೆಗಳು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತವೆಯೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಮೊಹಲ್ಲಾದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ (ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ).—ಅಧ್ಯ ಕ್ಷರೇ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂಬ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೈಗಾರಿ ಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳೂ ಸಹ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಸಂಸ್ಥಾನಾಮುಖೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಭಿ ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವನ್ನು ಖಾಸಗೀ ಜನಗಳು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು, ಖಾಸಗಿ ಜನಗಳಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕಾದದ್ದು ಯುಕ್ತ. ಎಲ್ಲಿ ಇಂಥ ದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲವೋ, ಎಲ್ಲಿ ಖಾಸಗೀ ಜನಗಳೇ ಮುಂದೆ ಬಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯ ವಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಕಡೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಗಳನ್ನು ಖಾಸಗೀ ಜನರಿಗೆ ಬಿಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ, ಹೀಗೆ ಖಾಸಗೀ ಜನರು ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ನ್ನಿಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಹಣ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ವಾದ ವಿಚಾರ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಕಡೆ ಜನಗಳ ಗಮನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಜನ ಗಳೂ ಕೂಡ ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು 'capital'. We are shy of capital ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಖಾಸಗೀ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಹಣ ಒದಗಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸರ್ಕಾರದ ವರೂ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮೊದಲಿ ನಿಂದಲೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ವರೆಗೂ ಯಾರೂ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಾಧಾ ರಣವಾಗಿ 5-6 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲೂ ಸಹ ಈ ರೀತಿ Industrial Finance Corporation ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪ ನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಇದನ್ನೇ ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಅವರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ, ಈ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಯಾರೂ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದು ಖಂಡಿತ ಅವಶ್ಯಕ ವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆಯಾ ಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ

ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹಿಂದಿನ ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದ ಸರ್ ಆರ್ಕಾಟ್ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಿಯಾರ್‌ರವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಒಂದು Industrial Credit Corporation ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಷೇರ್ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದರಮೇಲೆ ಕೇವಲ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ ಅಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳವೂ ಜಮಾವಣೆಯಾಯಿತೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. World Bank ಕೂಡ ಹಣ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನವನ್ನುಗಳಿಸಿದ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಬಡವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೇ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರೋ ಅದರ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅನೇಕ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ನಾನಾ ಮುಖವಾದ ಅನುಕೂಲಗಳು ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಆಗಲಿವೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಗಂಡು ಕೂಡಲೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೂ ಘರ್ಷಣೆ ಬರಬಾರದು, ಪೈಪೋಟಿ ಬರಬಾರದು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಈಗ ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿದೆ. ಇದು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆ. ಇಂಥ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಜನರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ key industriesಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ಇತರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, Mysore Electrical Industries ಇವೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರುಗಳು—ಮುಂತಾದುವನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಮೋಟಾರುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಮೋಟಾರುಗಳು ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕ ಕಂಪೆನಿಗಳು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ಡಜನ್ನಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಿವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ್ ಕಂಪೆನಿಯಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಇದೇ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಖಾಸಗಿಯವರೊಡನೆ ಪೈಪೋಟಿ ನಡೆಸುವುದಾದರೆ . . . .

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I very much appreciate the point of the Hon'ble Member, but I would like to bring to your notice that we have already invested considerable amount of money running to some lakhs and our machinery are lying idle for the last so many years.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಮೆಷಿನರಿಗಳಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಥವಾ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಂತೂ, ಖಾಸಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೊಡನೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಪೈಪೋಟಿ ನಡೆಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೇ ನಡೆಸಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ, ಖಾಸಗಿಯವರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೂ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಎಂಬುದು. ಖಾಸಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೊಡನೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೂ ಪೈಪೋಟಿ ಮಾಡಲಾರವು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸರ್ವ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ (ಕಡೂರು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಎರಡು ಮೂರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ಬೆಳೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಬೆಳೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ಬೆಳೆ ಜಾಸ್ತಿಇರುವ ಪ್ರದೇಶವೆಂದರೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಡೂರು, ತರೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು. ತೆಂಗಿನ ವ್ಯವಸಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ನಾರಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಅಂಥ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡದಿರುವ ಕಾರಣ ಆ ಜನ ತೆಂಗಿನ ನಾರು, ಸಿಪ್ಪೆ, ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಸಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಒಲೆಗೂ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತೆಂಗಿನ ನಾರು ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದಂಥಾದ್ದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ತರಬಹುದಾದ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ತೆಂಗಿನ ಚಿಪ್ಪಿನಿಂದ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಬಹುದು.

ಆದ್ದರಿಂದ ತೆಂಗಿನ ನಾರಿನ ಉಪಯೋಗದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯೊಂದನ್ನು ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲತೆಗಳೂ ಇವೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವತರದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಲಾಗಾಯಿತು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೈಗಾರಿಕೆ

(ಶ್ರೀ ಪೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.)

ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೇನು, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮಲತಾಯಿಯ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗಾದರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನನ್ನ ಸಲಹೆಯನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ದೂರವಾದ ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಮಲೆನಾಡಿನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಅಪರೂಪ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೆಂಗಿನ ನಾರಿನ ಮತ್ತು ಗುಂಡಿಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ವ್ಯವಸಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹಗ್ಗವನ್ನು ವಾಲಂಬಾಡಿಯಿಂದ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲತೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ. ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ನದಿಗಳಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಡೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ತೆಂಗಿನ ನಾರಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

2 P.M.

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಇದುವರೆಗೆ ಈ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಬಂಡವಾಳ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಕೋಟಿ 11 ಲಕ್ಷದವರೆಗೂ ಹೋಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಾಬುಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಫಾಯಿದೆಯೇನೆಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ ಒಂದೂವರೆಯಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ತೀರ ಕಡಮೆ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ಯಾಟರನ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದು ಯಾವುದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೇನೂ ಅಷ್ಟು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ದುಡ್ಡನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ಹಂಚಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂತಲೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ನಮಗೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಲಾಭ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ಯಾಟರನ್ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಂಡು ಬರುವಂತಿದೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವಂಥ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಲ್ಲ ಹೊರಗಡೆಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳವರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂಥವು. ಹೀಗೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಮೀನು, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈ ದಿವಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜನರು ಹೊರಗಡೆಯವರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟೋ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ. ಅವರು ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದಂಥವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಹೊಸ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡ್ಡಾಯವಾದ ಕಾನೂನನ್ನೇ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಅವರು ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನಾದರೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೇತೀರಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಸಹ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ತಾವು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇವರು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಡೆಮಾನ್‌ಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಬದನವಾಳದಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ 25 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅದನ್ನಿನ್ನೂ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರಿಮೆಂಟಲ್ ಫಾರಂ ಎಂತಲೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನಿನ್ನೂ ಖಾಯಂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಖಾಯಂ ಖಾದಿ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ತಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಮೂಲ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಿ ಇದನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ತಮಗೇನೂ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇರೆ ಸಬ್‌ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ತೋರುಗಾಣಿಯ ಸಹಾಯ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಮೂಲ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಖಾದಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಇದನ್ನು ತಾವು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವೂ ಕೂಡ ಆ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲೇ ಇದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ನಾನಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬರಿ ಒಂದು ಅಡ್ವೈಜರಿ ಬೋರ್ಡು. ಸ್ಟ್ಯಾಚುಟರಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಈಗ ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ ಈ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಈ ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆ ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲೇ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಜನರು ಅದರ ಖರೀದಿ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಈಗ ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಿರಾಕಿಯಿಲ್ಲದೆ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚುವಂಥ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದೆಂದು ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಹೆಸರುವಾಸಿ ಪಡೆದಿತ್ತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅದು ಅನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ಆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವಂಥ ಗಂಧದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲಿರುವ ಗಂಧದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಒಂದು ಕಾಸನ್ನೂ ಸಹ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಗಂಧದ ಮರಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಆ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ. ಈಗ ಆ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಚೆಕ್ಕೆಯಿಂದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೇವಲ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಿದ ಚೆಕ್ಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಉತ್ತಮವಾದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅನಕೂಲವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಗಂಧದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಂದ ಹೊರಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಟ್ಟ ನೀರನ್ನು ಭದ್ರಾ ನದಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಭದ್ರಾವತಿಯ ಮತ್ತು ಆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ಈಗ ತಾನೆ ಶ್ರೀ ಮಾಧವಾಚಾರ್ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಕೊಳೆ ನೀರನ್ನು ಆ ನದಿಗೆ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಆ ನೀರನ್ನು ಸಿಲ್ಟ್ ಮಾಡಿ—ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉತ್ತಮ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದೆಂದೂ, ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೆಂದೂ ಕೆಮಿಸ್ಟ್‌ಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಸಹ ತಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಒಂದೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ತಯಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೊನ್ನೇಮರಡು ಯೋಜನೆಯೊಂದು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಜೋಗಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಹೈಡ್ರೋ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಿಂದ 25 ಸಾವಿರ ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್‌ಗಳ ಪವರನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯಾವುದಾದರೂ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ (ಕೋರಾ)—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನೀಗ ಖಾದಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಈ ಖಾದೀ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಖಚಿತವಾದಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಖಚಿತವಾದ ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಈ ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಈ ಖಾದಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನವರೇ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯವರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಖಾದೀ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು, ಖಾದೀ ತಯಾರುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮಾರು 25 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ದಿವಸ ನಮಗೆ ಕೊಡಲು ನಯವಾದ ಖಾದಿ ಇಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಂಧ್ರನಾಡು ಇತ್ಯಾದಿ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ನಯವಾದ ಖಾದಿಯೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೀಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಖಾದಿ ಕ್ವಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗಮನವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಒಂದು ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ಎಂಥದನ್ನಾದರೂ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಕಾಲ ಹೋಯಿತು. ನಯವಾದ ಖಾದಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಜನರು ಹಾಕಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಉತ್ತಮ ಖಾದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಯಾವುದೆಂದರೆ—ಈ ಖಾದೀ ತಯಾರುಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಯಾರೂ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 20, 25 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ 20, 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಖಾದಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವೂ ದೊರೆಯದೆ ಹೋಗಿ ಈ ದಿವಸ ನಮಗೆ ಈ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇವರು ತ್ಯಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ 25 ಸಾವಿರ ಜನರು ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನವಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ತಾವು ಈ ಖಾದಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಅಂಡ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಹಿಡಿತದಿಂದ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಇದಕ್ಕೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇಲಾಖೆಯನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಈ ಬಾಬು ಈ ಟೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರ ಕೈಲಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೀಡಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಈ ಟೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ ಇಲಾಖೆಯು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಕಳೆದ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಈ ಖಾದೀ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ತಾವು 20—25 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು. ಇವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಒಂದು ತ್ಯಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ತಾವು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಗ್ರೇಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗ ಅವರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಈ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.)

ಟೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ ಸೂಪರ್‌ವೈಜರುಗಳ ನಿಗಾವಣೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮುಂದೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ನಮ್ಮ ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಸ್ಕೂಲನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಆ ಪಾಠಶಾಲೆಗೆ ಏನೇನು ಸಾಮಾನುಗಳು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅಂಥ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ ಆ ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ಕೂಲಿದೆ, ಆದರೆ ಜನರಿಗೇನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಪಾಠಶಾಲೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಸಾಮಾನುಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಲು ಹುಡುಗರೇ ಬಾರದಂತಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಾನು ಆ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮೆಂಬರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಕಳೆದ ಮಾರ್ಚಿ 15ರಲ್ಲೇ ಹುಡುಗರನ್ನು ಆ ಪಾಠಶಾಲೆಗೆ ಅಡ್ಮಿಟ್‌ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಲಕರಣೆಗಳಿಲ್ಲ. ಕೇಳಿದರೆ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಪರ್ಚೇಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಬೇರೆಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮಾಹೇಯಾನ 12 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಈ ಪಾಠಶಾಲೆಗೆ ಕೇವಲ 4 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಲು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೆ ನಿಗಾಕೊಟ್ಟು ಆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

*Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).—Mr. Speaker, Sir, our country is an agricultural country and Sir M. Visvesvaraya has been saying a number of times that our country should become an industrialised country—not merely Mysore but the whole of India. We have introduced the rural industrialisation scheme also and this scheme has been doing a good piece of work. But if we see and study the industries started under the scheme. I am afraid it is not quite successful. They have been no doubt listing the industries that are prevalent today in the villages and they have been giving loans for sericulturists, for potato growers and for other industries. But I think now a time has come, specially when we have to prepare the Second Five-Year Plan. When it is said that industry is given more emphasis under the Second Five-Year Plan, I think it is very necessary that a survey is made with regard to the raw materials, with regard to the labour available, the climatic and other conditions necessary for the starting of not merely big industries but also the cottage industries. For example in Kolar District we grow fruits very extensively, especially mango fruits, and we have been again and again requesting the Government to start a canning industry in the State. No doubt the Government has already made up its mind to start a canning industry somewhere else, I think in Bangalore District . . .

Mr. SPEAKER.—Very near to Kolar District.

Sri H. C. LINGA REDDY.—I just pass by the side of that industry while going to Kolar from Bangalore. Except that satisfaction, we do not have any other satisfaction. We request the Government to explore the possibility of starting one more canning industry in the Kolar District. I think it may be said that private individuals may take it up and all that. But it is not possible for all industries to be started privately. The Government have got to intervene in the case of some industries. I think the fruit canning industry is one such. Again there are the wool and spinning centres started in Kolar very many years back. I am afraid it is not working well. Now a new scheme has been prepared and sent to Government for implementation and it has not been implemented as yet. There are a good many people who are engaged in that industry and blankets are produced. They are of very high and durable quality. If only Government should make up its mind to purchase blankets at least for Government supplies in hospitals, I think the industry can thrive well there. Though we have been requesting the Government, they have not yet seen their way to purchase the blankets and encourage the industry there. Again, my friends Sri Papanna, Sri Srinivasa Iyengar and some other friends have suggested and emphasised that sericultural industry should be given very great encouragement and today I think about 3 lakhs of people, about 60,000 families in our State, are obtaining a living

from the industry and it is an industry which can very well thrive and grow in villages because no capital is needed for that industry. The villagers instead of being merely taught to start various other industries, if only they are given some encouragement and if the prices are attractive, they will take to this industry very easily. We already see the prices of the sericultural products going down within the last one or two months on account of imports of foreign silk from China and other countries. Therefore, I request the Government to pay more attention to this industry and see that this industry is made to thrive on a very large scale specially in the famine-stricken areas. They can give lift irrigation facilities for pump sets and they can advance money to the raiyats and allow them to pay more attention to sericulture. I request the Government also to urge on the Central Government to ban the import of foreign silk. With these few observations, I welcome the Demand.

*ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ (ಬಸವನಗುಡಿ).—ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ pioneer ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ವಿಧಾನಕ್ಕೂ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವರು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ವಿಧಾನಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬರೀ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಪ್ರದರ್ಶನದ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಈಗ ನೂತನ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ಕಾರೀ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆ. ಆದರೆ ಅವು ಖಾಸಗೀ ಮನುಷ್ಯರ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಲಾಭಬರಬಹುದೋ ಅಷ್ಟು ಲಾಭ ಅವುಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿ ಏನೋ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕೈ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ Dichromate Factory ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅದರ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಆ Factory ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂತು. ಅದನ್ನು Chemicals and Fertilisers Factoryಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ನನಗೆ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗಿವೆ, ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ಮೆಷಿನರಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಬರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ಖಾಸಗೀಯವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈಡೇರಿಸಲಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು ಇಲ್ಲಿ ಡೈಕ್ರೋಮೇಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಗಾರರ ವಿಷಯ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಅವರನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉದ್ದೇಶ ಯಾವುದು ಎಂದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು. ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಈಗ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ Employment Exchange ಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳು ಖಾಲಿಬೀಳುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಆಗ Employment Exchange ನವರು ಇಷ್ಟು ಜನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಾದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. Unemployment ಅನ್ನುವುದು ಈ ಐದು ವರ್ಷ ಫ್ಲಾನಿಂಗ್ ಪೀರಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಒಂದು Planning Period ನಲ್ಲಿ ಅಗಾಧವಾದ ಕೆಲಸನಡೆದರೂ Unemployment ಏತಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಚೆಗೆ ಕಳೆದ 6-7 ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ Unemployment ನಿವಾರಣೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಐದು ವರ್ಷದ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ತಾವು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥಾದ್ದು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತವರಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಬಂಡವಾಳಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಅಂದರೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಈ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುವ ಜೊತೆಗೆ Cottage Industries, Home Industries ವಿಷಯವಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಕಳೆದ 30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ plan ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು haphazard ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು, ಯಾವ ಗೊತ್ತಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಸರಿಯಾದ ಸರ್ವೆ ಇಲ್ಲದೆ ಏನೋ ಒಂದು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಎರಡನೇ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕು. ಮೊದಲನೆಯದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸರ್ವೆಯಾಗಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಯಾವ ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಇವೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಲ್ಲವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಲಾಗೋಡು ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಎಷ್ಟು capital ಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನ ಸೌಲಭ್ಯವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಬಿಡಿ ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.)

ಹಂಚಬಹುದು. ಒಂದೇ ಒಂದು Lumpsum ಆಗಿ ಮಾಡಬಹುದೇ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಪಾನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದವರು ಅನೇಕ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಪಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬಹಳ ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅದನ್ನು ಆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬಂದವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯ. ಈಗ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬರೀ ಅಲಂಕಾರ ರೂಪವಾಗಿ (demonstration) ತೋರಿಕೆ ರೂಪವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ನಿಜವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬರೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ದುಡಿದು ಅವುಗಳಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಕೊಡುವ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಣಿಗಲ್).—ಗೊತ್ತಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಂಥವರು ಬಂದರೆ ಸಂತೋಷ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ scientific ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. Industrial Finance Corporation ವಿಷಯವಾಗಿ 4-5 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯ. ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ facilities ಈಗ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುವವರು ಬಹಳ ಕಡಮೆ. Reserve Bank ನವರು ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ Industrial Finance Corporation ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬೇಗ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಧನಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

*Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajapet).—Mr. Speaker, Sir, the Industrial policy of our State has been very progressive and it has been very much praised outside Mysore. So far, the policy of our State was just to start some industries and after they begin to work well, hand them over to other limited companies. But that policy will now have to be revised because we have now taken a decision that we must have a socialistic pattern of society and the State must run or manage or control their big industries and also try to encourage private industries. So, now our Government will have to think of nationalising very big industries in the Mysore State. There are some big industries in the State and they must be managed well by the Government. The rest of them may be helped by the Government themselves. As regards those industries that are run in Bangalore by the Centre we have got a certain grievance against them. As soon as those industries were started, there was almost a unanimous decision both by the Centre and the Government of Mysore that most of the jobs would be given to Mysoreans. Of late, I am very sorry to say that Mysoreans are only finding places as coolies or officials on small salaries and most of the big officers come from outside. Our Government are having some interest also in those big factories, like Aircraft Factory and, Telephone Industries; they have got certain shares there. I do not know why our Government are not pressing upon the management to absorb only Mysoreans who are educated. In fact I was told by technical people who have just gone there after completing their college courses in Mysore, that they are not at all entertained. I do not know how some outsiders are absorbed and why no Mysoreans who are equally qualified and equally efficient are not entertained. In fact, it has almost become a maximum that the Mysoreans will shine better outside because they do not get any good jobs here. So, it is better that our Government think of impressing upon the management of those big factories to see that most of the officials and workers in these factories must be Mysoreans. No doubt, some people may say that we are narrow-minded. It is not so, because industries are started just to see that people unemployed in the localities are provided with jobs. In fact, priority must be given to those

people and if there are surplus vacancies, then they must be given to outsiders. With these few words I request the Government to take more interest in this matter and see that Mysoreans are absorbed in these big industries.

*ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ (ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ರೇಷ್ಮೆಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಇದೆ. ಇಲಾಖೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಜಪಾನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದವರೇ. ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದವರು. ಅಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ನಾವೂ ಅದರಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ 25 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಏನು ಕಷ್ಟಗಳು ಇದ್ದವೋ ಅದೇ ಕಷ್ಟಗಳು ಈಗಲೂ ಇದ್ದು ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಜಪಾನಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಹೋಗಿಬಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದರೂ, special ಆಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು study ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಇಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

2-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ—ಹೊಸನಗರ).—ಅವರಿಗೆ ಬಹುಶಃ ಜಪಾನರ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಬಂದಿರಬೇಕು ; ಅಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಿ, ಇಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅವರ ಭಾವನೆಯಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ದೆಶೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಈ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ನೆರವೇರುತ್ತಿದೆಯೋ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯವೆನ್ನುವುದು ಹೆಚು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆ ರೈತರೇ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ. ಆದರೆ, ಇದಕ್ಕಿರುವ ತೊಂದರೆಯೇನೆಂದರೆ, ಬೆಲೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರೆ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ, ಬೆಲೆ ಕಮ್ಮಿಯಾಯಿತೆಂದರೆ ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಹುಳುವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಒಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪೌಂಡಿಗೆ ರೂ. 1-4-0 ಯಿಂದ ರೂ. 1-6-0 ಯವರೆಗೆ ಧಾರಣೆಯಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೇನೋ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಿಟ್ಟುತ್ತದೆಂದು ತಜ್ಞರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಈಗ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಧಾರಣೆ ಇನ್ನೂ ಇಳಿಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ರೈತರು ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನ ಸ್ವಲ್ಪ ಇಳಿದರೆ ರೈತರ ಈ ಕಸಬು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸದ ಧಾರಣೆ ರೂ. 1-4-0 ಇದೆಯಂತೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್.—ಅಷ್ಟೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಇರಬಹುದು. ಅಂದಮೇಲೆ ಈ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಸ್ಥಿಮಿತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದರು, ಹೊರದೇಶಗಳಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು. ಅದರ ದರಕ್ಕೆ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜನರು ಶಕ್ತರಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಅವರೊಡನೆ ಪೈಪೋಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ರೇಷ್ಮೆ ನೆಯ್ಗೆಕಾರರು ಜಪಾನಿನಿಂದ, ಚೈನಾದಿಂದ ಬರುವ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಸೆ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜನರು ತಯಾರಿಸುವ ರೇಷ್ಮೆ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಬರುವಂತಿಲ್ಲವಲ್ಲ, ಏನು ಕಾರಣ ? ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವರ standard ಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೇಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರ ಜೊತೆಗೆ ಎದುರಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಇದನ್ನು ತರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ! ಇದರಲ್ಲಿತಕ್ಕ defect ಏನು ? ನಮ್ಮ ಜನರೇನೂ ತಾವು ಕಡಮೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದವರು ಹೊರಗಡೆ ಹೋದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ shine ಆಗುತ್ತಾರೆಂದು ಈಗ ತಾನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬುದ್ಧಿವಂತರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಅವರ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್‌ಗೇಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ? ಬರುವುದಕ್ಕೇನು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂಬುದನ್ನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ? Warehouses ಮಾಡಿ, ಗ್ರೇಡಿಂಗ್ ಮಾಡಿ, ರೆಂಡಿಟಾವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ warehouse ನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಕೂಡ ಮಾಡಿದರು ; ಹಣವನ್ನೂ provide ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ವರ್ಷಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ! ಈ ವರ್ಷವೇನೋ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಕಾದುನೋಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಹೊರಗಿನ ರೇಷ್ಮೆಯ ಜೊತೆಗೆ compete ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಫೀಯನ್ನು ಥ್ರೋವಮಾಡುವವರಿಂದ, ಚರಕಾದಾರರಿಂದ ವಸೂಲುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸಿಲ್ಕ್ ಫ್ಯಾಬ್ರಿಕ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟಾಕ್ಸ್ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಗೂಡಿನಮೇಲೆಯೂ ಕೆಲವುಕಡೆ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತನಿಗೆ, ಬೆಳೆಯುವವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿನಾಯಿತಿ ಇದೆ, ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರನಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವವನು ಯಾರು, ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರನು ಯಾರು ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದು ? ಒಬ್ಬ ರೈತ ತಾನು ಬೆಳೆದುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪಕ್ಕದವನು ಬೆಳೆದದ್ದನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ತರಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ, ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಬೆಳೆದದ್ದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬ ಕೈರಾಟೆಯವನಿಗೆ ಮಾರಿದರೆ, ಅದರ ಲೆಕ್ಕವೇ ನಿಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ; ಅವನು ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇನೇ ಊರಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬ collect ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಂದು ಫಿಲೇಚರಿನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸಿನ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಕ್ಟ್ರಾಯಿ ಕೂಡ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಕೂಡದೆಂದಿದ್ದರೂ ಕೆಲವುಕಡೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕಾನಕಾನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪೌಂಡಿಗೆ 3 ಆಣೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ವಜಾಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.)

ಕಾನಕಾನಹಳ್ಳಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದವರೆಗೂ ಬಂದು ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೃತಕರೇಷ್ಮೆಯಿಂದ ಪೈಪೋಟಿ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ಗಜಕ್ಕೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿನಂತೆಯೂ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಯುವುದು ಹೇಗೆ? 10 ಲಕ್ಷ ಜನ ಇದರಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; 2 ಲಕ್ಷ ಸಂಸಾರಗಳು ಇದರಮೇಲಿವೆ. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ನೀವು ಯಾವ ರೀತಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತೀರೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಕೆಲವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನಾದರೂ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*Sri J. MOHAMED IMAM.—I will not take much time, Sir. I am going to dispose of the Sericulture Demand very cheaply because I have no personal experience or personal knowledge of sericulture. This is an industry which confined till now only to the Districts of Mysore, Bangalore and perhaps Kolar and one or two taluks of Tumkur; beyond that we do not hear anything about this industry in Shimoga, Chitaldrug and other Districts. Of course, Sericulture is an object of curiosity for us and whenever we visit Chennapatna or some other place, we sympathise with those millions of worms which are being roasted alive in boiling water. But anyhow, I would suggest, and I do not know why the Sericulture Department has not tried this industry—the growing of mulberry trees in the Districts of Chitaldrug and other neighbouring districts.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Do you want to bring down the prices? Is that the idea?

Sri J. MOHAMED IMAM.—You must create demands in accordance with production and compete with other markets. Anyhow, this is a suggestion which I am making to the department to try this industry in other districts where it is not known. I would suggest to them that they must start sericulture farms in the Chitaldrug District because the raiyat himself does not know how to take it up himself. The department must create this farm by starting a small farm in the Chitaldrug District and in the neighbouring taluks if necessary.

Regarding Industries, Sir, as was pointed out, the industrial growth has assumed a good deal of importance on account of the declaration made by the Central Government that the Second Five Year Plan will embrace or mostly consists of the development of industries. It is true, Mysore is far advanced in industrialisation and it is a pioneer State in the development of industries. I can divide the industrial concerns into five categories as they exist in the State of Mysore. First of all, there are the industries started by the Central Government; then there are the State-owned industries, the third category is, the State Aid Industries; then the private industries and lastly we come to Cottage Industries. So, the whole industrial activity in the State may be divided into these five groups.

Regarding the industries started by the Government of India, a few observations were made by my Hon'ble friend Sri R. Anantaraman. He said, these industries have been started in Mysore and it is necessary that so far as employment in these industrial concerns are concerned, Mysoreans must be given a preference. I do not know what the state of affair is there. But this much I know that we are partners in these three major industries, that is, Hindustan Aircraft, Indian Telepone Industries and the Hindustan Machine Tools Factory and I think, we are holding shares in all these industries. If the Government is a partner, I do not know whether they have stipulated any conditions or if they have asked those concerns to reserve certain number of posts for Mysoreans. I do not know what it is now. But since these three industries are situated in the State of Mysore, it is but proper and it is but equitable that Mysoreans get a fair chance of being employed in all these concerns. Another factor which I want to bring to the notice of Government is this: that the starting of these three industries and also of other industries. . . .

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I do not think, we have shares in the Machine Tools. We have no shares in that factory.

Sri J. MOHAMED IMAM.—All right; but you have given them so many facilities.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Will you kindly tell me on what basis can we make discrimination?

Sri J. MOHAMED IMAM.—It is not a question of making discrimination Sir. For example, take a factory that has been started in Ootacamund, naturally they prefer persons of Madras. They are the people round-about that and they must get preference. Similarly, in Mysore, since it is situated in Mysore, since we are citizens of India, it is but proper that the people round about who have undergone some sacrifice, must be given a fair chance.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I may bring to the notice of the Hon'ble the Leader of the Opposition that we have got our representative on the Recruitment Board in which the Government nominee is there. Therefore instead of laying any hard and fast rules, it would be better to leave it to the discretion of this Board or the Select Committee that selects these people.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I would suggest to them, how far this Government nominee has proved effective? I think this arrangement has not proved effective. Again, Sir, the starting of these key industries and other industries has created a good deal of congestion in the City of Bangalore. We have been agitating from a long time that the Bangalore Corporation has been over-populated because of the industries located in the City of Bangalore. Though Mysore is reputed to be very highly industrialised, I must point out that all our industries are concentrated only in two areas, that is, Bangalore and Bhadravathi; the other Districts are neglected. But in a well organised State, the general development of the industry must be uniform throughout the State. If the State has to prosper industrially, the distribution of industries must be regulated so that every part of the State advances industrially. On the other hand it so happens unfortunately that whenever people want to start an industry, they always prefer Bangalore, not because no facilities are available in other parts but because they want to remain in Bangalore and want to take the advantages of City life. Next is Bhadravathi; so much so that over-congestion is to the adverse interests of the concern itself. When industries are concentrated in one area, it always brings a bad reaction. There will be the contagion of strike and there will be no healthy atmosphere and what is more, the civic life in the City becomes impossible; it will become very difficult. In the course of ten years Bangalore City will have untold suffering due to water scarcity. I think the supply of water from the Chamarajasagar is limited only to one million people. At the rate at which the population is increasing now, it will be very difficult to provide satisfactorily civic amenities such as water supply, necessary sanitation, etc., and the whole area becomes congested. The future policy of the Government should be to ban all further industries in the City of Bangalore or in Bhadravathi (*Sri K. Pattabhiraman* : *Hear, hear*). Let them start some major industries in other places like Kolar.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is not as though opening a School or College. If an industry is to be started, it must have what are called natural advantages. In Bangalore, industries are centred for the reason that there are both broad guage line and meter gauge line. Transport is the only point why so many industries are centred here.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I may point out to the Hon'ble the Minister that the existing two sets of lines—broad gauge and meter gauge—will always create untold harm in transhipment. One kind of line is always easy to handle, but, whatever facilities exist in Bangalore, you can rest assured they are found in any other part of the State. You have got power supply; you have got water supply. As far as possible, divert the industries to other parts; divert them to Tumkur which

(SRI J. MOHAMED IMAM.)
has got all the facilities, to Chitaldrug, Kolar and other places. The advantage is this. People in those parts also get the benefit of industrialisation. Unemployment will be relieved to that extent in those areas and there will be less congestion. The Minister has toured England and other western countries. There he finds that industries are not centered in one single area; they are spread over. Burmingham zone is essentially for the iron industry; Lancashire for textile industry; New Castle for coal industry. The policy of the Government should be to make fair distribution of all industrial concerns so that the entire State may progress uniformly and all the people of the State may get equal advantage.

Regarding State-owned industries, I must make a few observations. I must point out that all the State-owned industries and State-aided industries came into existence prior to 1947 before the Congress Government came into being. It is true in some industries some developments have been made, but it is unfortunate that after the advent of democracy—I do not blame the Government; I do not say the Government are entirely responsible; it is on account of the adverse conditions also—there is very little improvement or industrial progress so far as these industries are concerned. We have got now 5 or 6 State-owned industries—The Mysore Iron and Steel Works, Hassan Implement Factory, Bhadravathi Cement Works, Mysore Electric Factory, and Mysore Soap Factory. Regarding Mysore Iron and Steel Works, I am glad that the output has increased after two pig iron furnaces were started and the output of pig iron has gone up from 27,000 to more than 60,000 tons per annum provided both the furnaces are put into service. Now the question is whether that Factory is in a position to consume all the raw material of the pig iron. I am told that it has proved a bottleneck. There is not much demand from outside for the purchase of this pig iron and the quantity which we are making use of for being converted into steel is limited to our requirement. So the Government must think of some means of utilising the entire product of pig iron. Some new activities have been started like the Strip Mill Plant and other plants. I think some more proposals have to be implemented for the Spun Pipe Plant, Cyntering Plant and other Plants, but the Government should not depend entirely on foreign market for the sale of pig iron. Unless they are in a position to make use of or convert the pig iron into a finished product, there will be a bottleneck and they will accumulate a good deal of stock. Even now I am afraid there is a huge stock of pig iron. I do not know what the position is now, but when I visited it that was the position. So it is quite necessary that you develop the Mysore Iron and Steel Works.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We have already been allowed to export 30,000 pounds.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Anyhow, your new proposal, for example, the construction of Spun Pipe Plant and other proposals must be implemented. Last year you pointed out that the Centre has given you a generous assistance. I would like to know how far the assistance has been made use of and what is the amount spent and how far there is progress relating to Mysore Iron and Steel works.

Next I come to the Government Electric Factory. Somehow, this Factory on which we have invested a good deal of money is not paying any return to the Government. Apart from its financial results, I must say that this Factory has suffered on account of internal politics and the management there is not as satisfactory as it ought to be. It has been pointed out in the Audit Report that when the stocks were checked, there was loss to the extent of nearly Rs. 5 lakhs. Somehow the affairs and the management of this Factory are not quite complimentary. What is the latest position? I would be glad if the Minister tells us that it is a paying concern. We have sunk more than Rs. 60 lakhs in this concern and the Government is entitled to get adequate return on our investment and specially when there is so much of loss in the stock and other affairs, I

think it is not a matter to be complimented upon. The Government must look into this matter seriously and see that the people's money is not lost.

Coming to the Soap Factory, development of the Soap Factory is in the air from a very long time.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It has come up.

Sri J. MOHAMED IMAM.—We have already spent a good deal of money. The idea was to shift it to Yeswantpur, but we did not see any further developments. We have spent a good deal of money on an expert whose services were indented upon all the way from America. He was paid very heavily. His name is Mr. Lee. His services were indented upon and I do not know whether his opinion was accepted or not; he was paid a huge amount. In spite of this, the development of the Soap Factory has not materialised.

In the case of the Central Industrial Workshop, an estimate was sanctioned for nearly Rs. ten lakhs and initial expenditure of nearly Rs. 70,000 was incurred. The idea was to shift it to somewhere near the Government Electric Factory, but even that has not materialised.

> "*Remodelling of Central Industrial Workshop.*—A scheme for shifting the Central Industrial Workshop to the proposed Industrial suburb and its remodelling at an estimated cost of Rs. ten lakhs was sanctioned in 1949. An expenditure of Rs. 74,283 has been incurred to end of the year 1951-52 on expenses connected with survey of site, drawings, estimates and acquisition charges. The scheme has been kept in abeyance pending decision on an alternative proposal."

So a sum of Rs. 74,000 has been spent on preliminaries and nothing is forthcoming. What I want to know is this. Why should the Government spend this amount unless they are sure of implementing the scheme?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We have implemented.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I will give another example. When Sri Dasappa was the Minister for Industries, he was very vociferous and enthusiastic to start a rayon factory and a fertiliser factory and he assured this House that the estimate has already been sanctioned and the factory is going to be started round about Bhadravathi. On this plea he had a long continental tour both in England and America. Now we never hear anything of this scheme. I will just read the observation of the Auditor.

> "This work was sanctioned by Government at an estimated cost of Rs. 245 lakhs. An expenditure of Rs. 2.22 lakhs has been incurred on preliminary expenses to end of the year 1951-52. A sum of Rs. 6.54 lakhs is said to be pending payment to foreign consulting engineers. The scheme has been kept in abeyance pending further examination of some aspects of it by Government."

For merely thinking about the scheme, the Government has spent nearly Rs. seven lakhs. I would like to have a detailed answer from the Government. Is not this an absolute waste of money? What became of the Fertiliser Factory sanctioned at a cost of Rs. 245 lakhs? What about the report of Sri Dasappa that was submitted by him after his continental tour? These are all haphazard schemes. The Government is moving blindly in the field of Industry without knowing the future, without knowing how to act. These are matters which involve waste of a good lot of money, bringing forth very little results. Many of these factories are working at a loss. For example, the Hassan Implements Factory, the Government Electric Factory and others. They are always limping ducks. It seems to be impossible to remedy them. Why not wind up the Hassan Implements Factory? If it is not possible to improve it, why not tack it on to the Bhadravathi Iron and Steel Works?

Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA (Arkalgud).—You want to decentralise all the factories.

Sri J. MOHAMED IMAM.—It is such a small factory.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—She is not a lame duck, you may rest assured.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Even when I was in charge of it it was working at a loss and if it is still working at a loss, it is a limping duck, if not a lame duck. These are some of the aspects relating to the State-owned Factories.

I now come to State-aided Factories. Regarding the State-aided Factories, I must point out most reluctantly that many of them are working in a very unsatisfactory way. I will take the REMCO, your Spun Silk or Mysore Filatures or any other Factory. Except the Mysore Vegetable Oil Factory over which Sri Mascarenhas has control, all the State-aided industries unfortunately are in a very precarious condition.

3 P. M.

The very factories were in an affluent position a few years ago. Now, they are tottering. What is it due to? I think, the Government who have shares in those industries must be vigilant and they must find out why all these factories are proving a failure. Some of them are on the verge of being liquidated. So, the Government should not keep quiet. I think, they must institute an enquiry into the affairs of the State-aided Industries and also private industries and find out what is the root cause of the unsatisfactory management and unsatisfactory working of these industries. Mysore Spun Silk Mills was once declaring a dividend of 20 to 25 per cent: Mysore Oil Company was paying a dividend of 25 to 30 per cent. Now, they are declaring no dividend at all. Similarly, in REMCO, we have got our money; we must guard public money and public investments. So, the Government should, through a competent agency, whether it be Sri V. S. Iyer or some other expert, institute an enquiry into the working of all these concerns. For example, I know to a certain extent that in many of these concerns, overhead charges are very heavy.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Lest we forget, I may tell you that we have now sought the services of the Government of India Officer to go into the working cost of these industries. We are at it and the Cost Accountant is doing the job.

Sri J. MOHAMED IMAM.—But I can tell you from my own experience that in many of these concerns, one-third of the total cost of production goes to establishment and overhead charges, one-third to labour and the remaining one-third to raw materials and unless the Government take proper measures in time, I am afraid that all these industries would be wiped off. Sir, regarding the future development of industries, it is stated in the Second Five-Year Plan that importance should be given to the development of industries. So, it is necessary that the Government should concert measures now alone for this purpose. I can tell you that the present circumstances are very unfavourable for the starting of any new industries. For example, if any new industry is to be started, you do not get any capital. The public feel shy to invest capital in any industrial concern. In the first place, they are not sure of adequate return and secondly, they are not sure of their investment and thirdly they feel shy to bring out their money. It must be pointed out that the policy of the Government and especially the policy of the Government of India with regard to taxation and their recent taxation policy on industrial concerns and industrial products has hampered the growth of industry a good deal. Further, labour troubles have been increasing of late. They also are an impediment to the starting of new factories. Of course, I am in entire sympathy with labour. But we must see whether it is a question of proprietor of a factory exploiting the labourers or labourers exploiting the proprietor and the managing Agents. Supposing if a concern makes a good profit, adequate profit, then the labourers have every right to demand a fair share out of that profit. On the other hand, if the factory is a losing concern, if it is not making any profit, if the labour is lynching the blood of the factory and it is about to be closed, then it is the duty of the labourers to give all co-operation and see that the factory is

pulled out of the difficult situation. This is the view both the management and the labour should have. On the other hand, the factory work well or not, if the labour whether wants to bleed it to death, then it must be construed that labour is exploiting the factory. In these days of hardship, both the parties must realise their responsibility and both the parties must work together harmoniously not thinking of their own self. Otherwise, if each party wants to have his own share of blood, then woe be to our country.

Lastly, with regard to cottage industries I must say that I agree with my friend who remarked that cottage industries were a farce. We have been spending a good deal of amount on rural industrialisation scheme and I think this year about Rs. 12 lakhs have been set apart for this purpose. I have no knowledge of the working of cottage industries in my own district.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—You are interested in big industries!

Sri J. MOHAMED IMAM.—We are all poor people. I tell you, Chitaldrug is the poorest district in the whole of India. So far as I know, the working of this scheme in Kolar is not quite satisfactory. Good money is being wasted away, I am told. I would like to know, since the Government have spent lakhs and lakhs of rupees during the last three or four years, what is the return not only to the Government, but to the people of the locality? Has it resulted in the development of the locality? Is it in the nature of a business proposition that this rural industrialisation scheme has been started, or is it in the nature of giving training to them? If it is in the nature of a business proposition, I would like to know what is the return? If it is in the nature of giving training to the people in the cottage industries, I would like to know how many people have taken advantage of it and having taken advantage of it, how many people have started their own industries at their own cost. All these statistics have to be obtained and placed before this House. I thank you very much for the opportunity you have given me.

Mr. SPEAKER.—Now, the House will rise for lunch and meet at 3-35 P.M.

The House adjourned for Lunch at Five Minutes past Three of the Clock and reassembled at Thirty-Five Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

Sri S. GOPALA GOWDA.—I request the Chair that I may be given a chance to speak.

Mr. SPEAKER.—We have no time.

Sri S. GOPALA GOWDA.—I have requested the Hon'ble Minister and he has agreed. Further, this is a Demand which involves Rs. 9 crores and odd.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble the Minister cannot give time. It is the House that must do it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಾನು ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—It is a wrong procedure. I think I gave you half an hour yesterday.

Sri S. GOPALA GOWDA.—It is a different matter. I have not spoken on the Rajpramukh's Address. So, I request the Speaker to kindly give me time to speak.

Mr. SPEAKER.—I have given as many opportunities as possible for the Hon'ble Member to speak.

Sri S. GOPALA GOWDA.—So, in protest, I am walking out of the Hall.

(*Sri S. Gopala Gowda then left the Hall*).

Sri B. NARAYANASWAMY (Mysore City—South).—On a point of order. Can the Hon'ble Member protest against the ruling of the Chair?

Mr. SPEAKER.—He is not protesting against the ruling of the Chair. Now, the Hon'ble the Minister will reply.

*Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Mr. Speaker, Sir, I thank the Hon'ble Members for having given very valuable suggestions regarding the working of the Department of Industries. It is no doubt true that the Department of

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

Industries is one of the important Departments of Government of Mysore and from a very long time, we have fostered and nourished quite a good number of industries on the public sector. It is, therefore, quite understandable that the Hon'ble Members should take much interest in bringing out some of the defects according to their lights which require to be remedied. Fairly, Sir, there is a large measure of agreement that our industries will have to be developed in the larger interests of the State and worked as profitable concerns. I agree with the sentiments expressed therein. I believe, Sir, to the best of our abilities, the Government have been following the same policy. If we take all the industries that we have now I can give facts and figures commencing from 1949-50, and if any of the Hon'ble Members want I am prepared to make those figures available to them,—it can be seen from these figures and even from some of the provisional figures for the year 1954-55, that none of the industries is working at a loss except the Dichromite Factory and to some extent Hassan Implements Factory. I have already stated that the working of the Hassan Implements Factory can be very well rectified and that could only be done by a further process of mechanisation and I remember, Sir, in one of the answers to an interpellation, I have made that point clear as to why Hassan Implements Factory is not able to compete with the Tata Company, and it is with that object in view that the Government have sanctioned the amount this year and the work is well on the progress. So far as the Dichromate Factory is concerned, Hon'ble Member Sri Ramaiya has raised a point stating why this factory had failed. This factory was solely designed to provide raw materials during war time, and it flourished very well when war was on. But as soon as the hostilities ended, this factory began to work at a loss because the goods manufactured in the Dichromate Factory are essentially meant for war purposes. So, for want of consumers, we have not been running that factory satisfactorily. It is with that object in view, since with the best of efforts we failed to make it work as a good concern, we have tried to sell it to Chemical Fertilisers. Hon'ble Member suggested that somebody is coming forward to take it up. I also understand that he has raised an interpellation. When that question comes up, I will certainly examine and see what can be done in that behalf.

Sir, the Hon'ble Leader of the Opposition said that from the year 1947 onwards, we have not started any fresh industries. It is no doubt true that fresh industries have not been started. It is for this reason. Today, we have at least about half a dozen big industries; even in private sector, people are ready to come and invest moneys. Take for instance, Aluminium Factory. We have an offer for the starting of an Aluminium Factory in Mysore, which probably will be one of the biggest factories in India. But what is the position? As the Hon'ble Member is aware, the greatest bottle-neck for further starting of new industries is want of essential raw material, namely, power. Power is the greatest bottle-neck which has disabled us from starting any fresh industries. As the Hon'ble Member is aware of, more than 90 per cent of the power that is produced and consumed in the State is used for industrial purpose. If an Aluminium Factory is to be started, for which we have got sufficient raw materials and all other natural advantages, we require a minimum of 25,000 K.W. electric power. Have we got it? That is the reason, Sir, why we are hoping to see the golden day when the Honnemaradu Project becomes an accomplished fact and we have already got an assurance that it is an accomplished fact; when the scheme is put into operation, we will have sufficient power; after the Honnemaradu Project is completed, as the House is aware, we are going to have 700,000 K.W. electric power, probably the cheapest hydro-electric power in India costing Rs. 650 to Rs. 750 per

1,000 K.W. When that is so, I do not think the Hon'ble Members can hold the Government responsible for not starting any fresh industries on public sector. But however, with regard to the industries that are already in existence, steps have been taken to see that the production capacity is increased and that as far as possible each one is made a paying proposition. If I can give him the figures, he will very well agree with me that two or three of our industries have this time done splendidly well. Even with regard to Bhadravati Iron Works, to which he was pleased to refer, I have got figures to show that we have made record profits in the year 1953-54 and I have already mentioned on a previous occasion that we have got very good chance of improving the prospects of Bhadravati Iron Works. It is with that end in view I am going to say presently what we propose to do in the Second Five-Year Plan for the development of Bhadravati Iron Works. I entirely agree with him that we must have schemes to consume all the pig iron we produce. Our capacity of producing pig iron has increased four times especially after the working of the electric furnace and deliberately we have not put the fourth furnace into production for the simple reason that if we have pig iron without knowing that to do with it, it will create a big problem.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—May I know the present stock of pig iron ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The present stock is anywhere about 50,000 tons out of which 30,000 tons are sold. The Government of India have generously agreed to export and I hope the position will be eased very soon. We have got various other development schemes and we want to concentrate on the manufacture of soft steel, tool alloys and things like that. When that is done, we will be able to give a good account of Bhadravati Iron Works. Even today we have been doing well. It is unnecessary for me to refer to details of the working of various other Government Industrial concerns. Suffice it for me to say that every one of them has given me entire satisfaction. We have been allowing depreciation ranging from 7½ per cent to 10 per cent. We have been allowing interest at the rate of 4 per cent. We have been making various other allowances which we ought to do as a commercial concern. Added to that, we do want to get every one of them examined by the Government of India Cost Accountant and see how far and to what extent the cost of production can be adjusted. It is no doubt true and I am myself aware of that in some of the industries labour that we have is more than what is necessary. We have to find out how to utilise the extra labour that we have. In one or two factories, that is, with regard to our Government industrial concerns, I am sure, the Hon'ble the Leader of the Opposition agrees with me that we have been proceeding on right lines. Regarding the various other development works that we have in view and we propose to have,—what I am now saying is purely tentative,—we propose to have a fairly large investment on the industrial sectors in the Second Five-Year Plan. In Bhadravati Iron and Steel Works alone we propose to spend nearly 7 crores of rupees in the Second Five-Year Plan, for schemes like Tool Steel Plant, Bessmer Dupleu Plant and Light Structural Mills, etc., and, along with other things, we want to spend for the development of Government Electric Factory a sum of Rs. 80 lakhs. The scheme is an enviable scheme. We are at the moment having negotiation with one of the finest and wellknown firm of Germany, *i.e.*, A.E.G. for having their collaboration.

Hon'ble Members wanted to know what happens today in the Government Soap Factory. Now the building is under construction. We have created a special engineering division for the construction of the building. After that is over, the production of the factory will be doubled.

With regard to the Mysore Implements Factory at Hassan, ultimately it will cost us about Rs. 15 lakhs. Fruit canning industry is another industry which we have been contemplating from a very long time and the pilot plant has been

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

quite successfully worked. The only point of difference was, the Government of India have been telling us that this scheme may be taken as a joint venture on the basis of Joint Stock Company and it is in that view, we have been corresponding with the Government of India and the Planning Commission and we hope to finalise soon and give a final shape to it. Likewise, Sir, there are various other sections which we propose taking in the Second Five-Year Plan. God willing and after we get our full electric power in Honnemaradu, we hope to take up Aluminium Factory, Ferro-Manganese, Fertiliser Factory, Cement Asbestos at Holenarsipur and two more sugar factories in Bhadra Valley along with the others whch we have already sanctioned this year.

(*Interruption*).

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is the Hon'ble Minister aware that asbestos manufactured here is of no use for Mandya? The experts have examined and found that the asbestos manufactured here is of no use.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—There are different opinions, I can assure the Hon'ble Member.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—As regards its utility, definitely not even one opinion is in favour because that is a very tough stuff.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I may assure the Hon'ble Member. I am not going like a blind man and investing the money. As it is, it is still a new problem. Probably if he had read the preface, these are tentative things. However, they are subject to examination. This is what we have got. Therefore I am sure, it will satisfy you.

With regard to our State-owned big industries, the Hon'ble Leader of the Opposition spoke a few words about the Government-aided Industries. Sir, it was the policy of this Government from a very long time that they would participate financially in some industries for reasons more than one. First to create confidence in the minds of the investing public so that they may feel that they are in a good company when the Government of Mysore is there as share-holders; and secondly, Sir, with a view to foster and develop the industries in the private sector, it was a recognised policy which we have followed from more than one to two decades and now for reasons beyond the control either of the Government or the Joint Stock Companies, if some of the industries are not flourishing well, the blame cannot be put on the Government; I respectfully say so. It is for this reason, Sir, take for instance, Vanaspathi. I am sure the Leader of the Opposition is aware that so many Vanaspathi Factories started during a particular period have all gone into liquidation. What about the Vanaspathy Factory at Davanagere where more than 30 lakhs of rupees were invested? You can now find that it is under liquidation. There are various other factories in Andhra and especially in the South, not less than half a dozen factories which are not working. It is for the reasons beyond the control of either the Government or the Joint Stock Companies.

With regard to Rural Industrialisation Scheme, Hon'ble Members, I should say, were not well informed when they said that it was not a good scheme.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I am told that it is not a good scheme but an utter failure.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Well, Sir, I am an incurable optimist; I am not pessimistic like my Hon'ble friend. But I may tell him, if he could bear with me, if he sees the scheme today, it is something like 'Gupta Ganga'. You cannot easily *super se* by the naked eye the invisible benefits, almost unlimited benefits this scheme is likely to confer on the masses of the people. It is for this reason, Sir. It is a very modest estimate so far as this scheme is concerned. We want to see that every family gets an additional income of Rs. 2 per head per day. That is all the scheme. We have not got any ambitious scheme from which we are going to get lakhs of rupees. It is not for millionaires or capitalists; it is for the common man. For instance, I can give this much. These figures will

convince the Hon'ble Members if I say that ever since the inception of the scheme, the Government of Mysore have given 21.41 lakhs for the scheme. Today we have actually a cash balance of Rs. 32.5 lakhs. This is only a scheme where what is called self-help or self-reliance, however meagre it may be, has been insisted upon.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Apart from the shares that you have collected or included which you have given as Rs. 21 lakhs, we want to know what is the share amount that is now remaining over ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I know, Sir, my friend is a very good cross-examiner.

All the moneys put together are on the hotchpotch and I have got today Rs. 32.5 lakhs. I just want to impress the point that we have not wasted any money. We have got it and we don't propose spending it on any imaginary schemes. Take for instance, in Kolar, the Hon'ble Member Sri H. C. Linga Reddy knows, we have given loan to various agriculturists for constructing tobacco barrens or things like that; and I am quite sure that, if the scheme is properly worked up, it is bound to give us very good returns. I may tell the Hon'ble Members, it is much easier to show an income in a big industry; Take for instance, Bhadravati Iron and Steel works, suppose I reduce the cost of production by 3 pies there will be a larges income. I say in the very nature of things when we deal with hundreds and thousands of families scattered over 17,000 or 16,000 villages, when it has to go to every nook and corner, you cannot ask me to show by a barometer as to what is the progress one has made. I can assure that it is a large scheme which has to be earnestly and sincerely worked with the best of intentions keeping in view what the Father of the Nation had said, what he aimed at, what he visualised and what he wanted our country to do and I can therefore assure him that any money which is going to be spent in the Rural Industrialisation Scheme will not be allowed to go to waste. To the best of our ability we will give very good account of ourselves. Some other Hon'ble Members wanted to know how did I calculate the income. Sir, so far as that position is concerned, I do remember that, so far as statistics are concerned, even in America they won't count everything that is produced by everyman; they adopt what is called a sample survey system whereby they draw certain conclusions. Our figures have been given by our Statistical Expert. He has advised us. On the basis of his advice, we have been able to get this figure. I am sure, Sir, any figures we give, may have certain marginal error up to 5 per cent or 10 per cent which can be easily condoned and I do not think all these figures are given without any basis. Sir, this is so far as our big industries are concerned.

Then, Sir, I just wanted to refer to the Sericulture Industry. Hon'ble Members Sri V. Venkatappa and Sri H. C. Linga Reddy and others have laid special emphasis on the Sericulture Industry. I share their view that Government must not keep quiet and that they must always be continuously alert and try to see that this very important industry in the State is not allowed to come to any difficulty. I perfectly agree with them that inspite of our very best efforts, now and then this industry comes into certain difficult positions. In this, Sir, I am not blaming anybody, let it be clearly understood. Sometimes it so happens that the import policy of the Government of India disturbs the equilibrium and I may also say, we have kept the Government of India fully informed of the situation here and we have been requesting them every now and then to come to our rescue and so regulate their import policy as not to affect our indigenous silk. There are also these facts which the Hon'ble Members may kindly appreciate, Sir. Today rayon or what is called artificial silk has come into vogue. It is 6 to 7 times cheaper than our original silk. Added to that, it has become a fashion; it has become almost a habit that every man wants to have a mixture of the artificial silk and the ordinary silk. With the result, the consumer does not know whether he is purchasing artificial silk or genuine silk. The Central Silk Board

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

has been scratching its brains from a very long time as to how to avoid this confusion. They have been thinking of various methods and they have not yet come to any conclusion. The second difficulty is, time and again Government of India allows imports; they have been telling according to their own calculations that we are short of silk in this country and that we do want not less than 2 lakhs of pounds imported silk every year in order to meet the home demand. That is their contention. The Tariff Board has also been requested by us to kindly come to our aid and they have given us some kind of protection by imposing, what is called, protective duty. Take the present case; they have allowed 2 lakhs lbs. of China's Silk to come to this country. Already the market is paralysed. Already we find, as the Hon'ble Member Sri V. Venkatappa was saying, that the prices of cocoons are coming down more or less very nearly to the margin as has been set out by the Tariff Board. Therefore this is a very big problem where the Government of Mysore naturally, being one of the biggest producers in sericulture in India, is vitally interested in and we have been pressing from time to time. I am sure when these facts are again brought to the notice of the Government of India they are sure to come to our aid.

4 P.M.

I have got certain figures to show as to what steps the Department has taken to improve the quality of mulberry and various other steps. I must admit, because facts cannot be denied, that we have not been able to give a very satisfactory account regarding the spending of the various grants and loans given by the Central Government so far for various reasons. Now things are on the move. The accounting difficulties and various other things have been set at rest and I am sure the Government in order to justify itself will have to show a better account in the coming year 1955-56 and I may assure the House that my assurance will not be in vain.

Then I come to the specific point raised by Sri Srinivasa Iyengar regarding his own factory, that is, at T.-Narsipur. (*Sri S. Srinivasa Iyengar.—I don't own it*). I know the interest he has as a member there. He pointed out certain difficulties which I would like to clear. Certain misapprehension was created in the minds of the Hon'ble Members as to why should Kanakapura in this particular period lose about Rs. 6 lakhs and why should T.-Narasipur Factory lose only Rs. 1·88 lakhs. I will tell him the secret. I did not like to give the secret; because he wanted a clarification, I am disclosing it now. In T.-Narsipur all these losses are shown without making any allowance for depreciation. Do not forget that. That comes to about Rs. 7 lakhs during this period.

Mr. SPEAKER.—That answer is furnished to a question.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I did not get the information from any other source.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I was implicit, but now I will become explicit. The T.-Narsipur Factory has shown a little profit now and then without making any allowance at all for depreciation. I perfectly understand the anxiety of the Hon'ble Member. Here are two factories—one at T.-Narsipur and the other at Channapatna. Both have been serving the interests of the sericulturists in this country. To both the factories the Government of Mysore have lent heavy amounts by way of loans. Both are in such a position now that without any financial aid for working capital they are likely to come to a very difficult situation. I am quite aware of it; not that I am unaware of it. I was trying my best for the last three years to set the T.-Narsipur factory on its foot and the Joint Stock Company comes under the protection, of the Government of Mysore which granted all kinds of loans. They were silent. Presumably they thought that if they should lose, they might lose a little amount, but never responded to the request of the

Government to keep the Factory as a going concern.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—One point of information. I have also stated that the management of the Factory has been taken over by the Government in the year 1948 itself. They have posted their own man. How the Minister is justified in labelling it as a joint stock company. Moreover, it is not my joint stock company.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Do not forget that an officer of the Government of Mysore is there as their representative. We cannot do it in the very nature of things. From the last three years I was telling them, "make your own arrangements." I owed a duty to this country. I cannot go on giving loans when their assets are very much depreciated. They have taken a loan of Rs. 20 lakhs and their assets to-day are anywhere from Rs. 14-15 lakhs. With what face can I recommend further loan? (*Sri S. Srinivasa Iyengar—Take it over*). The only course is, allow yourself to go into voluntary liquidation; if not, I shall force them to have compulsory liquidation. There is no other go. I am saying it with the greatest and deepest regret; it shall not be construed that I have no sympathy for their labourers; I want that their labourers should be maintained there. More than anything else, I want the Sericultural industry to thrive; it should not die. It is with the best of intentions that I have been making these proposals; time and again I have been requesting them; I have called for a number of Conferences. None of them has been taking any interest. What is it that they want me to do under the circumstances? I am quite definite and positive; with any conscience I cannot recommend further loan to the Factory. If they want the Factory to continue, the only hon'ble course open to the Factory is to enter into voluntary liquidation or allow us to bring about compulsory liquidation. If during the interim period the labourers for reasons beyond my control are to come to any difficulty, do not blame me; blame their share-holders. (*Sri S. Srinivasa Iyengar.—You can reduce the liquidation period*).

Regarding the supply of cement to Mysore District, I do feel there was some temporary difficulty, a bottle-neck again about the transport. We were allowed only five waggons per day and therefore, cement could not be moved. Another reason is that, for one or two months due to manufacturing troubles, the Factory went into under-production. Now things have improved and I may bring to the notice of Hon'ble Members that from January to 26th March 1955 we have released 642 tons for civil consumption in Mysore District and for Government use 2,500 tons and for other parts of the State we have released 700 tons for civilian use and 1,156 tons. . . .

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Let us have an idea as to the stock of cement in the Factory as it stands to-day and also the number of waggons that are allotted.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am given to understandt hat after we made a representation to the Government of India for some time only, on two occasions they allotted us 10 waggons per day and even today the position is 5 waggons per day. I shall try to do my very best to see that this position is relieved as early as possible. It has been brought to my notice and it was a fact that at the same time there was black-marketing also going on in cement for the reason that consumers could not get cement as much as they wanted.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Could you not give delivery at the Factory in lorries?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I will certainly bear it in mind and I shall do my best to relieve the congestion as much as possible.

Mr. SPEAKER.—So the transport is the bottle-neck; there is no shortage of production?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—There was for some time difficulty and I have already mentioned that we went into under-production. We were making use of gas there for purposes of fuel. There was some manufacturing difficulty and now to the best of our ability we have been able to overcome it and

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

I am sure we will be able to satisfy the demands of the country as early as possible.

Another point was raised by my friend Sri Lakkappa. It is a very important point to which I myself wanted to refer while replying, that is, about the starting of a Finance Corporation. It has been alluded to by the Finance Minister in his budget speech and as the Hon'ble Member was also pleased to notice, we have made sufficient allotment in the Budget. This matter is receiving the very earnest attention of the Government. We are still on the way to have an accomplished fact. Already in some States like Punjab, Bombay, East Bengal, Saurashtra, Travancore-Cochin and Hyderabad, Corporations have been set up with an authorised capital of Rs. Two crores and subscribed capital of Rs. one crore. Government have examined the scheme and feel that we must have a Finance Corporation in the interests of our industries in the State. We propose to start it with an authorised capital of Rs. two crores and issued capital of Rs. one crore to be raised as follows: State Government, Rs. 36 lakhs; Reserve Bank, Rs. 24 lakhs; Scheduled Banks and other financial concerns, Rs. 32 lakhs and others Rs. 8 lakhs. We hope to do it very early and I am sure the Hon'ble Member will be satisfied when it is put into practice.

I think the Hon'ble Member from Kadur said that we may start a coir industry. I think in the answer to one of the interpellations I have mentioned that the coir expert of the Government of India has studied the problem and that we are awaitng his report. As soon as the report is received, we shall be able to take a decision as early as possible.

Another important point that was raised by the Hon'ble Members was regarding the marketing facilities. I think Sri M. Chikkalingaiya said that we cannot go on having one mat agency. I do understand that so far as these cottage industries goods are concerned, the greatest bottle-neck is marketing. Therefore, the Government of India propose to have one emporium in each State where all the goods manufactured throughout India may be marketed. They have already started one in Bombay and they have already been progressing on that line. Even in our State we have one to-day and we propose to have an additional one in Bangalore, Davangere, K. G. F. and Bellary. As far as possible, we would like to have as many emporiums as possible with a view to facilitate the marketing of the goods that are manufactured.

SRI A. BHEEMAPPA NAIK.—Does the Hon'ble the Minister know that the marketing emporiums that this Government have started have already begun losing? I am giving you definite information. The sales will be somewhere near Rs. 500 a month, but here the establishment charges amount to as much as that sum.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—There is a saying that one sparrow will not make a summer. After all, we have started this about a few months back. Let us give a fair trial and I will be the first to own it if they fail. You may rest assured of that.

It was asked, why should we have these Electric Motors? I may bring it to the notice of this House that we have already certain machinery and we want to make full use of it. It is not the intention of this Government to compete unfairly with anybody. We have thought of having the A. E. G. Scheme. I do not know whether I will be right to take some more time and refer to each point raised by Hon'ble Members. Whatever points I have answered, I believe I have answered to their satisfaction.

Sri Madhavachar has suggested that *Thripaksha Sammelana* may be convened. I remember that in the year 1948 or so, this Government called a tripartite conference. The Government propose to call for such a Conference again either in May or June and we want to see that as far as possible we manage harmoniously and smoothly with regard to labour.

Regarding the suggestion made by the Hon'ble Member that credit facilities might be given to labour, if they

start co-operative societies and go on a co-operative basis I would try to induce the factories to give some help not by grant but by way of loan. I am sure they will be able to come forward with well organised co-operative societies.

Then with regard to water being polluted at Bhadravati, this is a very important matter. Well, there are two things. We have been examining, as the Hon'ble Member is aware of, as to how best to stop this nuisance and steps have been taken specially by the Paper Mills to divert the water elsewhere for purposes of agriculture and I will see that this scheme is worked up as early as possible.

About medical facilities. I do not think the Bhadravati Iron and Steel Works has given any room for any kind of complaint so far as medical facilities are concerned. Those hospitals are next only to—I do not say even next—perhaps they are the best equipped hospitals in the whole of the State and Bhadravati Iron and Steel Works have been spending about Rs. 80,000 for the medical facilities. Nothing prevents the very same authorities to examine special diseases, and we have been spending quite a lot for medical facilities there.

Another very important point was raised that able officers do not find any kind of encouragement here. Sir, I would like to place one fact for the consideration of this House. We send quite a good number of young men from the Factory for foreign training. As a matter of fact, if we take the figures for the last 5 to 6 years, it will be found that we have trained not less than 50 men; but what happens is, so long as they are in Mysore, they will be satisfied with the pay they get. But the moment they go to a foreign country and get a degree tagged on to their names they seem to feel what we give in Bhadravati is nothing but a mere pittance. We have got a number of factories coming up and the Government of India are spending hundreds of crores. They want trained men and these men who are trained here are readily available. What happens is we tender them, we nourish them, we get them into adolescent stage and then they feel that this is very small for them. This is a very serious matter now. I cannot bind them. Under the contract, at the most, if they go, there is a contractual clause by which I can ask them to pay back the money with interest. Probably what they pay they will get within the period of one year or 6 months. Unless they are patriotic enough, unless they feel that this is the mother that gave them food and therefore they should not go, and leave the mother in the lurch, I do not know how this problem can be solved. This is all I can say, that this is a matter which is engaging the serious attention of the Government and I am also equally exercised over this. The Hon'ble Member, Sri Mascarenhas has given certain very valuable suggestions. Coming as they do from an Industrialist, I shall take care to see that, as far as possible, his suggestions are put into practice. He mentioned one point about indiscriminate loans. I may tell him that we began giving loans from the year 1913. From 1913 up to this day, so far as these loans are concerned, we have written off, according to the cases I have here, only a sum of Rs. 28,231-3-5. I am sorry I have not got figures about the total loan before me but I remember it may be anywhere between Rs. 80 lakhs to Rs. 90 lakhs if we take all the industrial loans into consideration. I am saying it from memory. Now in the year 1950, we have ordered writing off in four cases; 1951 nineteen cases; in 1952 fourteen cases; in 1953, ten cases and in 1954, two cases. The total loan given so far is Rs. 82 lakhs. But these are only the cases where a sum of about Rs. 28,231 has been written off.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What will be the writing off in regard to all the Spun Silk Debentures in future?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have convinced the Hon'ble House that there is no indiscriminate policy followed by the Government so far as the issue of these loans is concerned. That is what I am interested in bringing home to the Hon'ble Members. Sir, with regard to the suggestions given by the

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)
Hon'ble Member, Sri Papanna who is very much interested in Silk Industry, I have already mentioned some points and I may assure him that the Government will do their very best. Another Hon'ble Member mentioned what is called intellectual honesty or dishonesty. I do not know what he exactly means by it. This much I can say that intellectual honesty or dishonesty is not an abstract term. But I can assure him that, so far as the Department is concerned, I have not noticed anything and I can assure him that I am quite satisfied with the work that the Department has turned out during the current year. I have already referred to what the Hon'ble Member Sri Lakkappa said. The Member from Shimoga, Sri Nagappa Setty said that we are getting only 1½ per cent. I do not know where he got those figures. I was scratching my brains to find out where those figures could be had. This much is certain that on the whole we are getting more than 8 per cent from that industry.

Sri S. R. NAGAPPA SETTY.—The investment is Rs. 11 lakhs; it works out to 1½ per cent.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is not correct. I share his view that Khadi industry should be put on a permanent and better footing. I think Sri B. C. Nanjundaiya said that we must keep it in the hands of those who have been doing that work. We have done it also and we have got results and we propose to keep it also in their hands provided the results are better. Regarding the proposal about keeping the Sandalwood Oil Factory at Shimoga as a different unit, I see some force in it. I propose to examine it on merits and if possible I want to bifurcate it and have it as a unit.

Sri L. SIDDAPPA (Channagiri).—What is the advantage?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The advantage would be to show that this factory also works on profit. Now it is not possible for them to show as to what profit this factory has been making and all that. As I have said, I will get it examined by the Board of Management of Industrial Concerns. Then, Sir, another point was raised regarding the employment of people residing in Mysore State in the Central Government Industrial Concerns where the Government of Mysore have invested large sums; that is a very delicate point and I plead with the Hon'ble Members not to pointedly bring to the notice lest it may mean that we want to discriminate. Therefore, I may assure them that I would bring this point to the notice of the Management and request them to help as far as possible those that reside in Mysore State. Sri V. Venkatappa mentioned one other point about sales tax on Sericulture. I also know that the Kankanhalli Municipality, in spite of the Government Order, have been levying octroi. That is a very serious matter which I would like to examine and see what can be done. It is my view also that octroi cannot be levied on silk and I have passed orders to that effect. I would like to get the paper examined and see as to how things are standing. Now, Sir, I think I have mentioned most of the points. I once again thank the Hon'ble Members for having given me very valuable suggestions and I thank you for giving me an opportunity to explain the points fully.

Mr. SPEAKER.—There is no time for further discussion. I will put the demand to vote. The question is:

> "That a sum not exceeding Rs. 6,58,71,800 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'Industries and Supplies (Except Sericulture'."

The motion was adopted.

DEMAND No. 27—SERICULTURE.

43. INDUSTRIES AND SUPPLIES SERICULTURE.

Mr. SPEAKER.—The question is:

> "That a sum not exceeding Rs. 31,01,140 be granted to the Government to defray the charges

which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'Sericulture'."

The motion was adopted.

DEMAND No. 41—INDUSTRIAL DEVELOPMENT.

72. CAPITAL OUTLAY ON INDUSTRIAL DEVELOPMENT.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That a sum not exceeding Rs. 2,13,89,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'Capital Outlay on Industrial Development'."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—We have two Demands, that is, Demands No. 39 and No. 43 both relating to Road Transport. Therefore we can discuss them together. We have got hardly 40 minutes.

DEMAND No. 39—WORKING EXPENSES—ROAD TRANSPORT SCHEMES.

XLVI.-A. RECEIPTS FROM ROAD TRANSPORT SCHEMES—WORKING EXPENSES.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That a sum not exceeding Rs. 52,20,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'Receipts from Road Transport Schemes—Working Expenses'."

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Mr. Speaker, Sir, in 1948, the Mysore Government took away some of the routes and introduced Road Transport services. Most of the Members then welcomed that this Road Transport had been undertaken by the Government and then it was said that the Government Road Transport would be introduced throughout the State in three stages. After 1948, now and then they have taken up some routes and they have monopolised certain routes but still there are nearly some thousands of private buses operating on the routes. Mysore Road Transport is operating up to 14,000 miles per day and 196 buses are running on 288 routes. It is true that the private Road Transport will not be in a position to give all the amenities and facilities to the travelling public, such as the sitting accommodation and other comforts that the Government Transport can afford to give and it is their duty to give them to the travelling public. Many a time complaints have been made that some rickety buses have been permitted to ply on some of the routes by private owners; so much so, a great disadvantage is caused to the travelling public; sometimes, dust will be so accumulated in the bus services that, if one is accustomed to travel in such buses, within about 6 months or one year, he may be well advised to take treatment in some sanatorium. But in some of the Government Road Transport buses, though the complaint is not to that extent, this inflow of dust into the buses is there. It may be due to some defect in body-building of the buses. So the Government should take care to see that body-building is undertaken by themselves and good conditions are prevalent in these buses. Sir, time and again, members of this House have complained that Government Road Transport buses are overloading to the maximum capacity. Sometimes, in a bus which has got a capacity of 36 passengers plus six standing passengers, there will be more than 100 passengers travelling in such buses.

4-30 P.M.

AN HON'BLE MEMBER.—It is an exaggeration.

Sri Mulka GOVINDA REDDY—No, no, it is not exaggeration. Many a time people will be standing in those buses and they feel the pinch of it. People who do not travel in Government Transport buses, may not know the difficulties, but this should be stopped.

(SRI MULKA GOVINDA REDDY)

Again, we have made complaints that the Government Road Transport Department has not compulsorily insured its vehicles with any of the approved Insurance Companies. We have got in our Mysore State, thanks to the policy of the previous Government, our own Insurance Department. I do not understand why the Government of Mysore should hesitate to insure their Government Road Transport buses with the Insurance Department. It is obligatory on the part of any bus or any motor vehicle to have it insured with some Insurance Company. I do not know how the Government of Mysore can get exemption from that.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—You must know that our capital will be locked up.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Your capital will not be locked up. You can borrow that capital from the Insurance Department itself, as we know the funds of the Insurance Department are with the Government. Further, the Government Road Transport Department are very slow in settling claims.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have already passed orders. The accident took place about three months back. I think you must give credit to us. Within three months we have paid the amount.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I may bring to the notice of the Hon'ble the Minister, in other Insurance companies they settle the claim within 15 days or one month.

Sir, the Bangalore City Transport is being run by one company called the Bangalore Transport Co. People in Bangalore are experiencing great difficulties in getting proper accommodation, especially during peak hours and the rates that they are paying are exorbitant. The Minister himself once admitted on the floor of this House that the rates that are charged by the Transport Company are much higher than what is prevailing in other parts of India. Government have taken over the routes which are running from Bangalore to Chitaldrug, from Bangalore to Mysore and other areas. I do not know why the Government have failed to take up the City Transport.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Wait for a propitious time.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Bangalore Transport will be under the eye of the Minister concerned and the departmental head concerned, and moreover, if Bangalore Transport Company is taken over by Government, they can provide cheap and fair transport to the travelling public in Bangalore. Some time back, The Mysore Economic Conference had prepared a scheme that Bangalore Transport system should be run by trolly buses and if trolly buses are introduced so much of money spent over petrol and diesel oil can be saved and it will be a source of income to the Electrical Department of the Mysore Government. I would, therefore, earnestly urge the Government to take over the B.T.C. in Bangalore and introduce trolly buses in Bangalore. I am not for a moment suggesting introduction of tram services in Bangalore. The electric line will be spread over above us on the road and then the buses can run on the electric current, that is what I meant by trolly buses. On important routes they may introduce these trolly bus service and they might introduce petrol-run or diesel-run buses. I earnestly urge the Government to take up the Bangalore Transport Company and see that Government Road Transport is introduced in Bangalore City.

I have another suggestion to make. There are quite a number of buses running between Bangalore and Mysore. Why should they not electrify the Mysore—Bangalore bus service? That will also be a source of income to the Government of Mysore. Sir, between Bangalore and Madras, as we know, there is a transport bottleneck. Just now the Minister was telling us that there is bottle-neck regarding waggons. So, we cannot indefinitely wait for railway waggons or allotment of railway waggons and it is not a quick transport as well. Though the Road Transport might be costlier it is worthwhile introducing it. I would earnestly suggest to the Government to introduce on some routes

like Bangalore—Davanagere, Bangalore—Mysore, Bangalore—Madras, these lorry services starting at the definite time every day and reaching the destination at a definite interval. To-day I understand one limited private company, *viz.*, S.R.V.S. is running a lorry service between Madras and Bangalore and they are making very good profits and they are also giving some conveniences to the mercantile community. So, I would earnestly urge the Government to introduce lorry service in some of the routes. Thank you, Sir.

Mr. SPEAKER.—We have got only about 15 minutes. Therefore I request members not to take more than two or three minutes each, because the Minister has to reply.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಪೆರಿಯಾಪಟ್ಟಣ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ರೋಡ್‌ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇದರ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಖಾಸಗೀ ಜನರು ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಚೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ legislate ಮಾಡಿ, ಕಾನೂನಾಗಿ ತನ್ಮೂಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜರಂತೆ. ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು, ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂಬುದು ಉದ್ದೇಶ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಆಶಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ S.T.A. ಎಂದು ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲೂ R.T.A. ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತನ್ಮೂಲಕ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದು ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ S.T.A. ಮತ್ತು R.T.A. ಗಳಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಅವರು ಮೀಟಿಂಗುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ಟೈಮಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು, ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕುವುದು ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಂದ ನಾನಾ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಇದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಇದು ಹೀಗೆಯೇ ನಡೆದರೆ ಅನರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಯಾರು ಯಾರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೋ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಲೈನ್‌ಗಳು ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಟೈಮಿಂಗ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಒಬ್ಬ ಏಜೆಂಟ್ ಆದಮೇಲೆ, ಅವರು ತಮಗೆ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ timings ಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆಯೇನೆಂದರೆ, ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಲೈನ್‌ಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿ, ಆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ Mysore State Corporation ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು 51 ಭಾಗ ಷೇರುಗಳನ್ನೂ, ಅದರ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇತರ Private Ownerಗಳು ಯಾರು ಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನೂ ಇದಕ್ಕೆ ಷೇರ್ ಹೋಲ್ಡರುಗಳಾಗಿಮಾಡಿ ಅವರಿಗೂ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು; ಜೊತೆಗೆ ಈ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜನ, ಡ್ರೈವರುಗಳು, ಕಂಡಕ್ಟರುಗಳು ಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೂ ಲಾಭಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನೂ ಷೇರ್‌ಹೋಲ್ಡರುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ ಕೆಲಸಮಾಡುವ State Transport Corporation ಏರ್ಪಡಿಸುವುದಾದರೆ, ತನ್ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ, ಜನರಿಗೂ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಟೈಮಿಂಗ್ ಬದಲಾವಣೆಮಾಡುವುದು, ಹೊಸ ಲೈನ್‌ಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಮಾಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಅನೀತಿಗಳೂ ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನಾಪಲಿ ಆಗದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ರಸ್ತೆಯಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಂದು ಬಸ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ, ಆಗ ಮತ್ತೊಂದು ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಅದಕ್ಕೆ ತಕರಾರು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಪುನಃ ಘರ್ಷಣೆಗಳಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ತಾವು ಆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮನಾಪಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಇಲ್ಲವೇ ಆ ಪೈಕಿ ಯಾರಿಗಾದರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್ಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ತಾವು ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಕೂಡಲೆ ತಕರಾರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂತೆಯೇ ಸರಿ. ಇದರಿಂದ ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೂ ಸುಖವಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಲ್ಲ. ಜನರು ಹೀಗೆ ಪೈಪೋಟಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಂಥ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ತಾವೇ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಹಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ತಂಟೆ ತಕರಾರುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದರೆ ಆತನು ಆ ಲೈನಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ ಪಡೆಯಲು ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಹೀಗೇನಾದರೂ ತಕರಾರಿನಮೇಲೆ ತಕರಾರುಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೆ ಆತನು ಪಾಪರ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗ. ಈ ಹಾವಳಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ಈ ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಈ ದಿವಸ ತಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಅಥಾರಿಟೀಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಜನರು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಲೈನಿಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು 3, 4, 5 ದಿವಸಗಳ ತನಕ ಕುಳಿತು ಮೀಟಿಂಗುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಈ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.)

ಲಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾಧಾರಣ ಟೈಮಿಂಗ್ ಬದಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಅನಾಹುತಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಈಗ ಬೆಳಗಿನ 6 ಘಂಟೆಯಿಂದ ರಾತ್ರಿ 12 ಘಂಟೆಯವರೆಗೂ ಹೀಗೆ 12 ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲವೂ ಸತತವಾಗಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಬಸ್ಸುಗಳು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಓಡುತ್ತಿರುವಂಥ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬಸ್ಸಿಗೆ 15 ನಿಮಿಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಟೈಮನ್ನು 10 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆಗ ಎಷ್ಟೋ ಅದರಿಂದ ಅನಾಹುತಗಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಈ ತಕರಾರುಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಜನರಿಗೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅಷ್ಟೇನೂ ಸೌಕರ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಕಮ್ಮಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಈ S.T.A. ಮತ್ತು R.T.A. ಗಳ ಗೊಂದಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಮ್ಮಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವ ಕಡೆ ಅದನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಗೊಂದಲಗಳೊಂದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ; ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಂಡೀಷನ್ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ವದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅನುಕೂಲವಾದುದೆಂದು ನಾನೀಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರ ನೀತಿಗೂ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಥ ಒಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನು ಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಜನರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಮೈಸೂರ್‌ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂಥ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಪದೇ ಪದೇ ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಾಸನ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಮೈಸೂರು, ಮತ್ತು ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ತಿರುಪತಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನುಕೂಲ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೆಲವರು ಈ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಓವರ್‌ಲೋಡಿಂಗ್ ಬಹಳವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳ ವಿಷಯ ಹಾಗಿರಲಿ. ಆ ಖಾಸಗೀ ಬಸ್ಸುಗಳ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರ ವಿಚಾರ ದೇವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ಆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಓವರ್‌ಲೋಡಿಂಗ್ ವಿಚಾರ ಹಾಗಿರಲಿ, ನಾವು ಆ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರುವುದೇ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಎಷ್ಟೋವೇಳೆ ದಿನಗಟ್ಟಲೆ ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನೇ ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣವೆಂದರೆ ಆ ಬಸ್ಸುಗಳ ಮಾಲೀಕರು ಎಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳಾದರೆ ನಾವು ತಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್‌ಗಳಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಸಲಹೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಆನಂದವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಕೂಗು ಎದ್ದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆದಾಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ವರಮಾನವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿರತಕ್ಕವರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಬಸ್ ಓನರುಗಳಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿರಬಹುದು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಆ ಓನರುಗಳ ಪರವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೂ ಮಾತನಾಡಿರಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಐಡಿಯಾ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.—ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರೂ ಸಹ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. . . .

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಆದರೆ ಈಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು 'ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಐಡಿಯಾವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲ ಎಂದು ಅಂದರೆ ಕೆಲವರು ಆ ಓನರುಗಳ ಇನ್‌ಫ್ಲುಯೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅರ್ಥವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಕೆಲವರು ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದುದರಿಂದ ಕೆಲವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಈಗಲೂ ಅದನ್ನೇ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿ.—ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಓವರ್‌ಲೋಡ್ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರ ಆದಾಯವೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾವು ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯಬರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತುಂಬ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಇಂಥ

ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹೊರೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯವನ್ನು ತರತಕ್ಕಂಥ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ಆದಾಯ ತರತಕ್ಕಂಥ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನವಾಳಿಯ ತರತಕ್ಕಂಥ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ತಮಗೆ ಮೊದಲು ಮೊದಲು ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆ ಕಂಡುಬಂದಾಗ್ಯೂ ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಆದಾಯವು ಇದರಿಂದ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಕನ್ಸರ್ವೇಟೀವ್ಸ್ ಮತ್ತು ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಇಂಥ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಆಯಾ ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಪವರ್‌ಗೆ ಬಂದಾಗ ಯೂವ ಅದಲು ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಆ ವಿಷಯ ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ಸ್ ರಿಜರ್ವ್ ಫಂಡ್ ಎಂದು ಒಂದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಈಗಾಗಲೇ 90 ಲಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕೋಟಿಯವರೆಗೂ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ತೊಂದರೆಗಳು ಕೆಲವು ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿ ತಾವು ಆ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡಿ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

*Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I thank the Hon'ble Members for the valuable suggestions they have given for the improvement of this Department. One or two points regarding satistical figures may not be irrelevant under the circumstances. We made a humble beginning in the year 1948-49 with a small investment. In that year the gross earnings were Rs. 13,17,163. In the year 1954-55 up to end of 31st January 1955, the gross earnings are Rs. 45,43,605. The expenditure in 1948-49 is Rs. 10,52,949; in 1954-55 it is Rs. 33,36,850; the net receipts in 1948-49 are Rs. 2,64,214; in 1954-55 up to end of January 1955 it is Rs. 12,06,755; earnings per mile were 138·8 pies in 1948-49 and in 1954-55, 222 pies per mile. The expenditure per mile in 1948-49 is 107 pies whereas in 1954-55 it is 176 pies. We operated in all 13,13,000 miles in 1948-49 and in the current year up to end of January 1955, we have operated 39,46,530 miles. So far as Accident Reserve Fund is concerned, up to end of March 1954 we had 90·144 lakhs and during the current year, we are adding another Rs. 20 lakhs. We have been making a provision at the rate of Rs. 120 per vehicle per year. Sir, this is not the only State that has been following this policy. Bombay, which has the largest monopolised mileage, has also been following the same policy. Further, Sir, under the Act, we are empowered to claim this privilege. Under sub-section (2) of Section 77 B of Mysore Motor Vehicles and Road Traffic (Third Amendment) Act, 1946 we have got that privilege and we have exercised that privilege. If it is the view of the Hon'ble House that we must examine this question once again and see whether we could also insure these vehicles, I have no objection to do it. That is all what I can say so far as that position is concerned. So far as the accidents and breakdowns are concerned, I have got certain figures and I may say that our figures compare favourably when we compare with Madras, Bombay, Travancore-Cochin and Hyderabad. We have today on our rolls, 926 members and our monthly establishment is somewhere about Rs. 57,000 per month. Hon'ble Member, Sri Mulka Govinda Reddy, said that some of our buses are old. I may assure him that all the old vehicles have been scrapped. We have now auctioned 63 vehicles though of course for the junks, as they were, we have got very little amount. We auctioned one lot of 33 vehicles in 1953 and on 14th March 1955 we have auctioned another 30 vehicles. The amount realised in 1953 is Rs. 14,950 and this year Rs. 52,000.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Rs. 14,000 for 30 buses?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Thirty buses in that year fetched Rs. 14,950. There were mere junks including some buses. They won't be licensed unless they are examined. With regard to another point raised by my friend Sri Channabasappa, he has given me an original idea, namely, the formation of a Corporation. Although it may look to be very attractive, it will have to be examined. I personally feel that the idea cannot materialise. What is the idea of the Hon'ble Member? Today we have 1381 private operators in the State. Is it the idea of the Hon'ble Member that the membership of the Corporation should

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

be confined only to that number, in which case he will come in the way of those who may like to come forward and claim the privilege of entering this vocation?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I said that all these people, all the workers, drivers and owners may be accommodated.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—What you say is with regard to the existing number. What about those that may like to take up this profession in future?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—You may throw open certain shares to the public. Anyway you may examine this proposition thoroughly. If it commends itself to the House and to the Government, we will adopt it; otherwise we will not.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have already stated that it is an original idea and it requires examination. I have already said that in Bombay they have tried it and now what they have done is, they have taken all the routes, not only the passenger traffic but also the lorry service. They have monopolised the entire thing in Bombay. Today it is only the State which has 100 per cent monopoly. They are working quite satisfactorily and I see no reason why we should not do it in course of time. If I am moving cautiously, it is not for the reason that I am lacking the will for nationalisation. I want to put my foot firmly and slowly. The Hon'ble Member also said that R.T.A. and S.T.A. have to be avoided.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Who said that they cannot be avoided? If the Hon'ble Minister will go and see the office of the S.T.A., he will appreciate what I said.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I cannot appreciate it by the mere fact that members go and stay there and wait on these bodies. It does not mean that they are not doing the work satisfactorily. I am prepared to own here, in spite of the limitations, that the R.T.A. and S.T.A. have given me entire satisfaction.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I am a Member of the R.T.A. and I know how difficult it is to get justice there.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—So far as I am concerned, I can say that R.T.A.s and S.T.A. have to continue. Regarding monopolised routes, that is an idea that will have to be examined. So far as Bangalore is concerned, I can only request the Hon'ble Member to wait for the propitious time. The hour is coming near and if he can kindly wait, I shall be able to give him satisfaction. The trolley bus service scheme has been carefully examined by the Government and we have kept it by. Let the scheme lie over for the time being and I will examine it when the time comes. I have answered some of the points within the limited time at my disposal.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That a sum not exceeding Rs. 52,20,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'Receipts from Road Transport Schemes—Working Expenses'."

The motion was adopted.

DEMAND No. 43—MISCELLANEOUS CAPITAL ACCOUNT.

82-B. CAPITAL OUTLAY ON ROAD TRANSPORT SCHEMES.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That a sum not exceeding Rs. 32,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'Capital Outlay on Road Transport Schemes'."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for the day and meet tomorrow at 12 NOON.

The House adjourned fo the day at Five of the Clock to meet again at Twelve Noon on Wednesday, the 30th March 1955.